

Directa

setmanari de comunicació

Núm 308 6 de març de 2013 1,70€

Els efectes d'un sistema criminal

Els problemes econòmics ja són la causa principal dels suïcidis a l'Estat espanyol

PÀGINES 2 - 4

6-7

Estèvia: els secrets amargs d'una herba poderosa

8-9

Gallardón pretén castigar la solidaritat amb les migrants

13

Vencedors i vençuts de les eleccions italianes

17

Les Falles recuperen l'esperit rebel i de crítica social

ESTIRANT DEL FIL

La crisi financera està costant vides, com demostra l'augment dels casos de suïcidi arreu d'Europa. A l'Estat espanyol, els problemes econòmics ja s'han convertit en el principal element que desencadena les morts autoinfringides. L'atur i els desnonaments tenen uns efectes psicològics devastadors per a milers de persones. Retornar la dignitat a les persones i desculpabilitzar-les d'una situació de la qual no són responsables són factors claus per trobar una sortida

DRETS // ELS PROBLEMES ECONÒMICS JA SÓN EL PRINCIPAL MOTIU DESENCADENANT DELS SUÏCIDIS A L'ESTAT ESPANYOL

Sense feina, sense casa, sense vida

Marc Rude
@MarcRude

La crisi ha fet augmentar la incidència de les malalties mentals. Els darrers estudis demostren una correlació directa entre la conjuntura financera i un increment dels casos de suïcidi arreu d'Europa. A l'Estat espanyol, els problemes econòmics s'han convertit en el principal element desencadenant de les morts autoinfringides. Els efectes psicològicament devastadors de l'atur i els desnonaments empenyen milers de persones a un estat de desesperació del qual no veuen cap sortida possible. El psiquiatre Josep Moya, la portaveu de la PAH, Ada Colau, i el psicòleg Ernolando Parra cada dia treballen amb gent que ha perdut la il·lusió de viure. La recepta, restabliment de vincles i programes comunitaris de prevenció i d'intervenció. Sobretot, retornar la dignitat a les persones i desculpabilitzar-les d'una situació de la qual no són responsables.

UNA CORRELACIÓ COMPROVADA

Deixant de banda el fet que, aproximadament, un 30% de les morts per suïcidi no es comptabilitzen com a tals, el retard significatiu amb què es publiquen les estadístiques oficials dificulta el càlcul de la incidència real del fenomen. A l'Estat

“Els casos de suïcidi es van duplicar a la ciutat de Barcelona l'any passat”

espanyol, les últimes xifres daten de 2010; segons l'INE, aquell any es van suïcidar 3.415 persones. Una taxa de 6,7 casos per cada 100.000 habitants, superior a la que mostrava Catalunya (5,9). Tot i constituir la primera causa de mort violenta, el percentatge de suïcidis es tro-

bava entre els més baixos de la UE i havia mostrat una tendència decreixent durant les darreres dècades. Però, coincidint amb l'agreujament de la crisi, l'Institut de Medicina Legal de Catalunya va constatar -a través d'un recompte propi- que, l'any 2011, el nombre de morts autoinfringides va créixer un 11% al nostre país. La mateixa institució calculava que, els tres primers mesos de 2012, a Barcelona, es van matar un 58% més de persones que durant el mateix període de l'any anterior. Un estudi de l'OMS de l'any passat constata que “els suïcidis causen més morts anuals al món que les guerres, els conflictes i els homicidis junts”, al voltant d'un milió de persones anuals -vint milions més ho intenten.

El Congrés Estatal de Psiquiatria que es va celebrar el setembre de l'any passat a Bilbao quantificava que un 32,5% dels casos de suïcidi estudiats tenien els problemes econòmics com a detonant principal, motivació que superava per primera vegada els problemes de parella, els antecedents de malalties mentals o l'alcoholisme. El mateix fenomen s'ha observat arreu d'Europa. La comissària europea de salut, Androulla Vassiliou, advertia de l'increment del 25% del nombre de suïcidis i del 15% més de nous casos psiquiàtrics a la UE. En pocs anys, Grècia ha passat de ser el país on hi havia menys persones que es treien la vida a ser l'Estat amb més casos de suïcidi, en proporció a la població de tota la unió.

EFFECTES DEVASTADORS

La decisió fatal del suïcidi sol arribar induïda per diversos factors i s'hi combinen elements neurobiològics amb d'altres de caràcter social. “Quan la persona sofreix una pèrdua, que tant pot ser la mort d'un ésser estimat com el fet de quedar-se sense feina o sense casa, d'una banda, apareix una simptomatologia depressiva, que produeix tristesa, i, de l'altra, un estat d'ansietat, que provoca por”, ens explica la psicòloga Laia Oliva. En els casos més

greus, la persona es veu superada per l'entorn i no arriba a veure més sortida que la mort. “És la desesperació, la que porta al suïcidi”, emfatitza Oliva. El també psicòleg Ernolando Parra coordina, a Madrid, el programa de voluntariat *Psicología en tiempos de crisis* i afirma: “Les persones

Un 30% de les morts per suïcidi no es comptabilitzen com a tals a les estadístiques

que ho estan passant pitjor han perdut completament l'esperança, és gent molt trista que ja no té la capacitat de veure una mica de llum al final del túnel; tampoc troba suport dins la comunitat, se sent molt sola i no comparteix els processos pels quals passa”.

Els danys psicològics de l'atur de llarga durada ja van ser descrits als anys 30 pel sociòleg austríac Paul Hartzfeld: menyspreu cap a una mateixa, pèrdua de confiança, devaluació de l'estatus social, despertar diari sense res a fer... La relació estadística entre l'atur i la incidència del suïcidi s'ha demostrat a diversos països europeus com França i la Gran Bretanya. El sociòleg Javier Rivera ha corroborat que, durant els darrers deu anys, les variacions de les taxes d'atur i de morts per suïcidi també coincideixen a l'Estat espanyol. El psiquiatre Josep Moya, responsable de l'Observatori de Salut Mental Comunitària de Catalunya (OSAMCAT), evidencia, a la vegada, la por que genera la inseguretat de conservar la feina: “Tenim una població que és conscient que, independentment dels esforços que faci, el seu futur professional serà decidit en un altre lloc. Ve gent que

58%

és l'increment del nombre de suïcidis a Barcelona durant els tres primers mesos de 2012, segons l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

15

són les persones vinculades a processos de desnonament que s'han tret la vida a l'Estat espanyol els darrers sis mesos

20

milions de persones intenten treure's la vida cada any, segons càlculs de l'OMS. Un milió arriba fins a les últimes conseqüències

em diu, 'tant és que, jo, la feina, la faci molt bé, si aquesta persona decideix que sóc prescindible, m'acomiaran'".

En el cas de la pèrdua de l'habitatge, les conseqüències per a la salut mental encara són més dramàtiques. Ada Colau, portaveu de la PAH, descriu: "La majoria

poc temps, els falla completament tot: els falla la feina, no poden pagar la hipoteca i, per tant, poden perdre la casa... A més, sovint descobreixen que es quedaran endeutades per tota la vida, proscrites i sense la possibilitat de ser un subjecte econòmic mai més. Quan l'horitzó de futur es tanca, l'efecte és devastador".

La relació estadística entre l'atur i la incidència del suïcidi s'ha demostrat a diversos països

de persones ens arriben a les assemblees totalment desfetes: no poden ni parlar o, només començar, trenquen a plorar". Quan es perd la casa, el projecte de vida queda cancel·lat. "Milers de persones que mai no s'haurien imaginat que estarien en una situació així veuen que, en

CONSEQÜÈNCIES DEL CAPITALISME

A finals del segle XIX, el sociòleg francès Émile Durkheim tipificava el suïcidi anòmic com a element característic de les societats modernes, "en què l'ésser humà no coneix els límits dels seus desitjos i es troba en un estat de decepció permanent". La frustració davant la impossibilitat de complir uns objectius massa elevats fa que la persona vegi la seva vida buida de sentit. Laia Oliva ho té clar: "L'arrel és a les exigències que ens imposa el sistema, per exemple, a través de la pu-

Els efectes psicològicament devastadors de l'atur i els desnonaments empenyen milers de persones a un estat de desesperació / ROBERT BONET

"Els professionals hem de canviar el model actual i començar a sortir del despatx"

DOCTOR JOSEP MOYA Psiquiatre i psicoanalista, responsable de l'Observatori de Salut Mental Comunitària de Catalunya

Estic atenent força persones que han intentat suïcidar-se, la majoria induïdes per la recessió econòmica. Hi ha pacients que em diuen: "M'agradaria que m'agafés un infart, que em diagnosticuessin un tumor irreversible". La tendència assenyala que molta gent està perdent la il·lusió i el desig de viure. La recepta que fem és recuperar vincles, procurar que la persona no quedi aïllada a casa. És fonamental ajudar-la a recuperar la dignitat i fer que no se senti culpable d'una situació que no ha provocat: la major part de ciutadans no són culpables de la crisi, en són culpables uns altres, que generalment no pateixen atur ni desnonaments. Els professionals hem de canviar el model actual de quedar-nos tancats al despatx i esperar que el pacient ens vingui a explicar el seu drama; cal que sortim de la consulta i ens desplacem a les cases, als ambulatoris, a les escoles, a les associacions veïnals, fet que genera vincles i sinergies que permeten una atenció més eficaç. Ens falta aquesta cultura comunitària i les retallades afecten precisament els programes que apunten cap aquí; es torna a un model encara més hospitalocentrista.

"El govern i els bancs són responsables directes d'aquestes morts"

ADA COLAU Portaveu de la PAH

Aquí estem parlant, com a mínim, d'inducció al suïcidi. Són morts anunciades, que es podien haver evitat fa molt de temps. Fa quatre anys que les PAH denunciem les conseqüències de la llei hipotecària i diem que cal canviar-la; fa temps, també, que ho diu el poder judicial i molts altres sectors. Com que el govern no ha fet res per pal·liar la situació, sabent la solució, i continua cedint a la pressió dels bancs, és responsable d'aquestes morts. A part, trobem la responsabilitat directa de les entitats financeres, que, sense cap mena d'escrúpols i amb la lògica del màxim benefici, abusen d'una llei que les sobreprotegeix. Hi ha gent que ens arriba amb pensaments suïcides o depressions molt greus directament relacionades amb maltractaments, amenaces i tractes vexatoris per part de caixes i bancs. Per això diem que són criminals. Provoquen un patiment que està traumatitzant una generació sencera. Algun dia, els responsables hauran de pagar perquè, si no, en aquest país, no hi haurà democràcia.

l'individualisme, la competitivitat i la mesura de la gent pels seus ingressos. Això fa que la gent se senti culpable, s'avergonyeixi de perdre-ho tot i visqui el sotrac tota sola".

LA POBRESA, FACTOR DE RISC

"D'entrada, les persones amb menys recursos tenen més cartes a l'hora de patir malalties mentals; hi ha factors de risc exclusius de les classes treballadores,

ESTIRANT DEL FIL

com la privació de béns materials, l'atur o la inseguretats respecte al futur", explica Ernolando Parra. El psiquiatre canari Félix González, coordinador del Servei de Psiquiatria de l'Hospital de La Palma, veu clar que "els empresaris i els individus amb un poder adquisitiu alt emmalalteixen menys que les mestresses de casa i les persones jubilades, aturades o migrants sense papers". A més, una cobertura pública de la salut mental deficient i retallada, combinada amb l'alt cost de les teràpies privades, fa que gairebé la meitat de la gent que ho necessita no visiti l'especialista.

VIVIM EN UN MÓN ESTABLE

Les persones afectades "són predominantment homes de mitjana edat, entre 45 i 60 anys, gent que pensava que tenia la vida encarrilada i vivia en un món estable, amb una feina que li permetia tirar endavant i tenir recursos per a la família", comenta Parra. En aquests sectors d'edat, on persisteix el model del *male breadwinner* (home proveïdor), l'atur té conseqüències psicològiques més greus. El doctor Moya diu que "pels

homes, el treball, entès com a valor social, sovint és la gran aposta de la vida, mentre que, per les dones, també és una aposta, però no sempre l'única ni la més important; ella té més recursos emocionals per enfrontar-se a la pèrdua de la feina". A escala mundial, el nombre de suïcidis masculins triplica els femenins.

La majoria de persones afectades són homes entre 45 i 60 anys que pensaven que tenien la vida encarrilada

VEURE LA SORTIDA

A diversos països, hem vist casos de gent que ha volgut fer servir la seva mort com a arma de denúncia contra qui l'ha portat a perdre l'esperança. És el cas del jubilat grec Dimitris Christoulas, que l'abril de l'any passat es va matar d'un tret davant el Parlament hel·lè i va deixar una nota que incitava el jovent a agafar les armes contra la *troika* i els artífexs dels plans

d'austeritat. També hem vist persones que, a diversos països, s'han cremat vives a l'estil dels monjos tibetans, dues d'elles al País Valencià. Aquests casos han superat la invisibilització social del suïcidí, que es presenta acompanyada d'una nul·la intervenció de les autoritats sanitàries: no existeix cap programa de prevenció a escala estatal ni autonòmica. Fins fa uns mesos, el problema també destacava per la seva absència als mitjans. Més enllà del sensacionalisme, posar el problema sobre la taula és prioritari, com passa, per exemple, amb la violència masculista.

El *martiri*, però, no és la resposta. Sortir del pou és possible i és necessari continuar viu per seguir lluitant contra la causa del propi mal. La manera, com-

partir la vivència i participar activament a la seva superació. Moya subratlla la importància de potenciar els programes comunitaris. Segons l'experiència d'Ada Colau, l'assessorament col·lectiu ha resultat la millor de les teràpies: "Només el fet de trobar un espai on pots dir a la gent, 'no estàs sol, tu no et quedaràs al carrer perquè nosaltres som aquí per impedir-ho i t'ajudarem', ja serveix per rebaixar l'ansietat que pateix la persona. D'altra banda, la resposta de l'administració es redueix a patològitzar el problema i receptar drogues antidepressives sense considerar el seu origen, que és una qüestió econòmica i de drets fonamentals com el dret al treball i el dret a l'habitatge". ◀

"Es desatén tant les persones, que arribem a situacions properes al genocidi"

ERNOLANDO PARRA Psicòleg, coordinador del programa 'Psicología en tiempos de crisis' de Psicólogos sin Fronteras

La sanitat pública presenta un dèficit molt greu pel que fa a l'atenció de la salut mental, que s'ha agreujat per la manca de recursos. Hi ha persones amb problemes seriosos, com per exemple pensaments de suïcidí, que té dificultats per accedir a una teràpia. És una actitud que va contra la pròpia lògica del sistema neoliberal, perquè una població amb bona salut mental és més productiva. Però el que s'aconseguirà serà una societat on un petit grup podrà accedir a tots els serveis i un altre gran grup no hi accedirà, fet que tindrà un impacte sobre el benestar psíquic i sobre l'esperança de vida. Amb la política al servei del banquer, crec que s'està desatenent tant les persones, que s'arriba a situacions properes al genocidi.

Casos de suïcidí relacionats amb desnonaments a l'Estat espanyol durant els darrers sis mesos

- 23/10/12 - Home, jove. Las Palmas, Canàries
- 25/10/12 - José Manuel Domingo, 54 anys. Granada
- 9/11/12 - Amaia Egaña, 53 anys. Barakaldo, Biscaia
- 14/11/12 - Victoria Mesa, 52 anys. Màlaga
- 16/11/12 - Ricardo G. M., 50 anys. Còrdova
- 28/11/12 - Home, 59 anys. Santesteban, Navarra
- 9/12/12 - Dona, 62 anys, Peñafiel, Valladolid
- 14/12/12 - Dona, 56 anys. Màlaga
- 17/12/12 - Home, 47 anys. Ardales, Màlaga
- 2/1/13 - Home, 57 anys. Màlaga
- 13/1/13 - Home, 38 anys. Sevilla
- 8/2/13 - Francisco José Lamas, 36 anys. Còrdova
- 12/2/13 - Parella de jubilades, 67 i 68 anys. Cas Català, Calvià, Mallorca
- 13/2/13 - Home, 55 anys, Alacant
- 16/2/13 - Home, 68 anys. Calvià, Mallorca
- 18/2/13 - Dona, 47 anys. Almassora, Castelló

Concentració a la plaça Catalunya de Barcelona pel suïcidí d'un home desnonat a Granada l'octubre de 2012 / LINO DE VALIER

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7

Els productes amb estèvia elaborats per les grans multinacionals no tenen els efectes medicinals que anuncien

8-9

La reforma del Codi Penal impulsada per Ruíz-Gallardón vol penalitzar l'ajut a les migrants sense papers

DRETS // EL PARE I ELS ONCLES DE JUAN CHICHARRO, ASSESSOR DEL MINISTRE DE DEFENSA, VAN COMBATRE AMB EL BÀNDOL NAZI AL FRONT RUS

Un comandant general llança una nova amenaça contra Catalunya

Joan Cantarero i Miquel Ramos

@JoanCantarero i @Miquel_R

De casta li ve al llebrer, diu la dita. Juan Chicharro Ortega, el penúltim general de l'exèrcit espanyol que va amenaçar amb una intervenció militar a Catalunya si el govern no prenia "mesures clares contra la deriva independentista", és fill d'un altre militar d'ideologia carlista, un requetè que es va allistar com a voluntari a la División Azul per combatre el comunisme al costat del bàndol nazi.

Fa uns dies, el comandant general d'Infanteria de Marina, Juan Chicharro Ortega, actualment destinat a l'assemblea permanent de la Reial i Militar Orde de Sant Hermenegild -òrgan assessor del ministre de Defensa-, va aprofitar el fòrum de la Fundació per a la Magistratura a Madrid per donar curs als seus discursos colpistes, sabedor del pretorianisme que impregna l'Estat espanyol i, sobretot, amb la tranquil·litat de saber que el seu predecessor en qüestionar el sistema democràtic vigent, el coronel Francisco Alamán, havia estat exonerat oficialment de tot càstig.

Concretament, Alamán va dir que "tot i que el lleó semblava adormit, que no provoquin massa el lleó, perquè ja ha donat proves sobrades de la seva ferocitat al llarg dels segles". I va afegir al seu al·legat: "L'exèrcit espanyol ha donat molts exemples, al llarg de la seva història, sobre la seva disposició generosa a l'hora d'alçar-se contra la població civil".

PÀTRIA VERSUS CONSTITUCIÓ

El comandant general d'Infanteria, Juan Chicharro, va dir, en aquesta ocasió, que "la pàtria és anterior i més important que la democràcia. El patriotisme és un sentiment i la Constitució no és més que una llei". En la seva intervenció, assegurava que "dins els exèrcits, hi ha un sentiment generalitzat de preocupació, por, incertesa i confusió. Què passaria si el PP per-

dés la majoria absoluta a les pròximes eleccions i els nacionalistes li exigissin, a canvi del seu suport, la reforma de l'article 2 de la Constitució, que consagra la unitat indissoluble de la nació espanyola. Què faran llavors les forces armades?". I ho va rematar amb: "Una cosa és la normativa i una altra la praxi".

Segons Juan Chicharro, "la pàtria és anterior i més important que la democràcia"

Una setmana després, el mateix Chicharro va intentar treure ferro a les seves paraules: "El concepte de la pàtria és anterior a la Constitució, com és obvi, i pel que advoco és pel compliment de la Constitució que els espanyols ens hem donat i hem jurat guardar i a la qual jo he servit lleialment durant els meus 42 anys de servei actiu". Difícilment es pot servir durant 42 anys a una Constitució que, aquest any, en complirà 35. Segurament,

el va traïr el subconscient, ja que, fa 42 anys, el 1961, l'únic que va poder jurar oficialment va ser lleialtat als principis fonamentals del Movimiento Nacional, promulgats el 19 d'abril d'aquest any per Franco.

ADMIRADOR DE LA DIVISIÓ AZUL

El general Chicharro mai no ha amagat la seva admiració per la División Azul i el seu anticomunisme. No en va, el seu pare i tres dels seus oncles van morir al front rus combatent al costat dels nazis. Ell mateix ho va explicar a l'ABC del 17 de juliol de 2010. Aleshores, mostrava la seva satisfacció perquè "el Ministeri de Defensa afirma que els fets que van protagonitzar un elevat nombre d'espanyols durant la segona guerra mundial, enquadrats en el que es va conèixer com la División Azul, tindran cabuda honrosa en el nou Museu de l'Exèrcit que s'instal·larà a l'Alcàsser de Toledo", cosa que cal agrair a la ministra de Defensa de llavors, la socialista Carme Chacón.

A l'article, el general afirma que "el meu pare -Juan- i altres tres germans

-José, Luís i Antonio- es van allistar a la División Azul el 1941. Dos d'ells, Luís i Antonio, es van quedar allà per sempre i es van afegir a dos germans que ja havien caigut a la guerra d'Espanya. El primer d'ells, Luís, va ser pilot de l'anomenada Escuadrilla Azul i va morir en combat

"Dins els exèrcits, hi ha un sentiment generalitzat de preocupació, por, incertesa i confusió"

aeri. El segon, Antonio, va ser soldat de la companyia antitancs divisionària i va morir en combat cos a cos. Els altres dos, Juan i José, un cop finalitzada la campanya, van continuar a l'exèrcit i ambdós van aconseguir el generalat. José va ser general de divisió i el meu pare Joan va ser ascendit a general honorari al final de la seva vida (va morir el 2005), com bé va glossar en el moment d'imposar la faixa de general el llavors cap de l'Estat Major de l'Exèrcit, el tinent general Pardo de Santayana". ◀

Juan Chicharro està destinat a l'assemblea permanent de la Reial i Militar Orde de Sant Hermenegild / ROMÁN RÍOS

El pare de Juan Chicharro davant el monument dedicat als caïdos de la División Azul el febrer de 2001

SALUT // EL CAS POSA DE MANIFEST LA CAPACITAT DE LES GRANS MULTINACIONALS PER FAGOCITAR SUBSTÀNCIES NATURALS AMB OBJECTIUS MERAMENT CREMATÍSTICS

Estèvia: els secrets amargs d'una herba poderosa

La introducció massiva de la planta originària del Paraguai al mercat ha permès desplaçar dels comerços la sacarina i altres edulcorants artificials, la majoria dels quals presenten contraindicacions i possibles efectes tòxics. No obstant això, entitats i activistes socials asseguren que els productes amb estèvia elaborats i comercialitzats per les grans multinacionals no tenen els efectes medicinals i dietètics que anuncien. A la vegada, alguns estudis adverteixen dels perills que poden suposar per la gent afectada de diabetis i d'altres malalties.

Salut Vila i Ros

@salutvilaros

Corria l'any 2000 quan Josep Pàmies es va iniciar en el cultiu de l'estèvia. Aquest agricultor de Balaguer, activista de l'Assemblea Page-sa i impulsor de la plataforma Som lo que sembrem, havia quedat captivat per les virtuts d'aquesta planta originària del Paraguai. L'estèvia (*Stevia rebaudiana Berton*) és un arbust de dimensions mitjanes, les fulles del qual han estat utilitzades durant segles com a endolçidor. En la seva forma natural o assecades, són entre 10 i 30 vegades més dolces que el sucre, mentre que, un cop concentrades, poden arribar a ser-ho fins a 200 o 300 vegades.

La seva gran particularitat rau en el fet que la planta no aporta calories i no presenta cap tipus de contraindicació. A més d'aquesta capacitat d'edulcorant natural, a l'estèvia, també se li atribueixen diverses propietats medicinals, ja sigui com a antioxidant, diürètic suau, hipotensor, bactericida o estimulador de la producció d'insulina per activació de les cèl·lules β del pàncrees, una qualitat de gran interès per a persones afectades de diabetis del tipus 2.

En molt poc temps, l'estèvia ha passat de ser una planta il·legal a ocupar els prestatges de les grans superfícies

Josep Pàmies, conegut popularment com el pagès de l'estèvia perquè va ser qui la va introduir aquí, va començar a cultivar-ne i a difondre les seves propietats, si bé la prohibició de comercialitzar-la va impedir que el pagès li pogués donar la sortida desitjada. Malgrat tot, el nom de l'estèvia i les seves potencialitats, fins aleshores poc conegudes al nostre país, van començar a atraure l'atenció de determinats col·lectius, en particular de la població diabètica.

Les coses van canviar a partir del novembre de 2011, moment en què el Parlament Europeu va autoritzar la venda de l'edulcorant. Una decisió que va llançar les principals indústries alimentàries a produir-ne en massa i a acaparar-ne la comercialització al mercat. En molt

poc temps, l'estèvia ha passat de ser una planta il·legal a ocupar els prestatges de les grans superfícies en forma de comprimits, pols o additius de sucros o iogurts, de la mà de multinacionals com Natreen, Canderel, Gerblé, Danone, Granini o les poderoses empreses de refrescos Coca-Cola i Pepsi-Cola.

Ara bé, lluny de subministrar la part més natural i saludable de la planta, la majoria dels productes que aquestes empreses han introduït al mercat sota el nom d'estèvia estan mesclats amb altres edulcorants i sotmesos a processos químics i industrials, fet que genera certs dubtes sobre els possibles efectes nocius que poden tenir per a la salut humana. Així ho van denunciar Pàmies i diversos col·lectius ecologistes tan bon punt es va començar a utilitzar el nou endolçidor.

POLÈMICA EN ALTES DOSIS

En una societat on, per raons de salut i d'estètica, cada vegada es valoren més les begudes i els aliments amb un contingut calòric baix, les polèmiques sobre els edulcorants i altres substàncies semblants generen un gran interès social. Els dos exemples més clars són el de la sacarina, a la qual s'atribueixen efectes cancerígens, i l'aspartam, que podria ser causant d'episodis epilèptics, esclerosi múltiple, lupus i altres malalties greus.

Si bé aquests efectes no han estat del tot demostrats, almenys per les dosis de consum habituals, la polèmica ja està servida. Sobretot en el cas de l'aspartam, que va ser aprovat per la Food and Drug Administration (FDA) als Estats Units per interessos comercials i econòmics. Uns interessos que han acabat arraconant els estudis elaborats per

«Curar no és un negoci per les transnacionals»

Josep Pàmies, agricultor, impulsor de la plataforma Som lo que sembrem i introductor de l'estèvia a Catalunya

avaluar la seva qualitat i la seguretat alimentària que ofereix.

En aquest sentit, la introducció de l'estèvia al mercat per part de les grans productores s'interpreta com una manera de contrarestar les crítiques rebudes pels edulcorants artificials. Però també, indiquen les estudioses, com una oportunitat d'oferir una alternativa al mercat en forma de producte natural que té més acceptació en una societat cada dia més exigent respecte a les pautes de consum.

Tanmateix, la gent agricultora i les petites productores que treballen amb aquesta planta adverteixen que el producte comercialitzat per les multinacionals no posseeix les propietats medicinals de les quals presumeix. El producte llançat al mercat en forma de pols, comprimits o extracte líquid conté tan sols un petit percentatge de la planta; l'element majoritari és un altre edulcorant amb possibles efectes adversos. En el cas de

Les multinacionals acaparen el circuit comercial i en patenten la producció industrial

l'extracte, per exemple, per aconseguir obtenir el líquid totalment transparent, el producte ha de ser sotmès a filtracions amb resines i productes químics, de manera que s'elimina el color i gran part del sabor de la planta i, a la vegada, les seves propietats fitonutritives. Hi ha qui apunta, fins i tot, a una manipulació genètica de la planta, arran de la qual només conservaria el poder edulcorant i perdria les seves virtuts medicinals.

El cas de l'estèvia, doncs, posa de manifest la capacitat de les grans multinacionals per fagocitar aquesta i altres substàncies naturals amb objectius merament crematístics, cosa que perjudica les petites productores i el consum responsable. No sols perquè acaparen el circuit comercial i en patenten la producció industrial, sinó perquè deixen la població a mercè d'uns productes dels quals ignoren les veritables propietats. Pel moviment ecològic, només la informació directa i rigorosa pot ajudar la població consumidora a evitar els interessos que hi ha darrere l'estèvia adulterada. Però també -i sobretot- pot permetre que el model de consum tendeixi a ser cada cop més responsable i sa per a la persona i per a la sostenibilitat del planeta. ◀

/ LAURA LASCORZ

Àlex Romaguera
@AlexRomaguera

En quina mesura la venda massiva d'estèvia constitueix un frau?

El problema rau en el fet que els preparats que es llancen al mercat no contenen la part més saludable de la llavor, l'esteviòsid. Tant en el cas dels productes de Coca-Cola que incorporen l'endolcoridor *truvia* com dels de la Pepsi-Cola, que s'anomena *rebiana*, només hi ha un 20% d'estèvia. I passa el mateix amb els edulcorants que comercialitza Nestlé. No sols això: d'aquesta estèvia, tot és rebaudiòsid, el component amb menys

eritritol sota el vestit d'estèvia. Per tant, els productes que suposadament ofereixen les virtuts indicades són un engany.

Almenys ha servit per desmuntar el negoci de l'aspartam, l'edulcorant de síntesi química que s'utilitzava fins ara?

Cal reconèixer que l'eritritol és menys tòxic i nociu que les sacarines, l'aspartam (E951) i altres productes químics cancerígens. Ara bé, continua sent un engany perquè no incorpora esteviòsid, la part més medicinal de l'estèvia, sinó que l'objectiu és carregar-se-la. De la mateixa manera que també volen carregar-se la resta de substàncies naturals de la planta, que aporten beneficis per la salut importants, com les vitamines, els minerals o els aminoàcids.

Quin interès hi poden tenir?

Curar no és un negoci per les transnacionals. I és que, si introduïssin una substància natural que millora la salut, entrarien en contradicció amb els interessos de la indústria farmacèutica. D'aquesta manera, cronifiquen les malalties i poden continuar fent negoci.

«Si introduïssin una substància natural que millora la salut, entrarien en contradicció amb els interessos de la indústria farmacèutica»

En qualsevol cas, que l'estèvia s'hagi donat a conèixer beneficia les petites productores?

Malauradament, com que només s'autoritza la producció refinada, tan sols és a l'abast de les grans produccions, que poden garantir el procés industrial adequat.

El camí per encarrar aquest engany, per on hauria de passar?

Estenen el coneixement entre la població, especialment la diabètica, que ignora que l'edulcorant no és l'ideal, i després exigir que es prohibeixi un producte que no té les propietats que presumeix tenir. Cal sortir del conformisme, negar-nos a comprar escombraries -encara que sigui millor que l'anterior- i deixar de participar d'aquests consums irracionals. ◀

propietats medicinals de la planta i que les transnacionals de l'alimentació estan cultivant de manera adulterada a diversos països de l'Amèrica Llatina com el Paraguai, l'Argentina o el Brasil per introduir-la al mercat.

Aleshores, l'altre 80% de la *truvia*, què conté?

Eritritol, un polialcohol produït a partir de la fermentació de la glucosa. Hi ha alguns estudis que adverteixen del perill que implica per a les persones afectades de diabetis-1, ja que pot fer pujar els nivells de glucosa a la sang. És un edulcorant fabricat per la multinacional Cargill, que s'ha aliat amb Coca-Cola per treure

AIXÍ ESTÀ EL PATI

DRETS // LA REFORMA DEL CODI PENAL VOL PENALITZAR L'AJUT A LA POBLACIÓ MIGRANT SENSE PAPERS AMB EL NOU ARTICLE 318 BIS

Reforma Gallardón: càstig a la solidaritat

Mariana Cantero
@La_Directa

El ministre de Justícia Alberto Ruiz-Gallardón va plantejar, l'octubre de 2012, una nova reforma del Codi Penal que incorpora la penalització de la gent que ajudi les persones migrants sense papers. La reforma de Gallardón introdueix un article, el 318 bis, que castigaria la solidaritat amb les persones que es troben en situació irregular amb penes de sis mesos a dos anys de presó i que s'emmarca sota els delictes que tenen relació amb el tràfic de persones o les estructures que obtenen beneficis mitjançant la migració de persones. La reforma es va començar a tramitar amb l'aprovació de l'avantprojecte de llei al consell de ministres de l'11 d'octubre de 2012 i la intenció de Gallardón és aprovar-la al Congrés dels diputats gràcies a la majoria absoluta del PP.

L'última reforma de la llei d'estrangeria, de l'any 2009, ja establia sancions dures per a les persones que ajudessin la gent migrada. Unes sancions que, a la pràctica, no s'han aplicat. Andrés García, advocat de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la Universitat de Barcelona (OSPDH), explica que, fins avui, "pràcticament no s'han obert expedients sancionadors a persones o entitats

L'última reforma de la llei d'estrangeria ja establia sancions dures per a les persones que ajudessin la gent migrada

que hagin treballat amb immigrants irregulars, que en són moltes. La llei d'estrangeria plantejava unes multes econòmicament importants, però, ara, es pretén introduir directament aquesta mena de conductes al Codi Penal, amb la possibilitat de poder aplicar aquest article en un moment donat".

De fet, les lleis que tenen relació amb la immigració s'han anat endurant progressivament. Així ho assegura José Peñín, de SOS Racisme Catalunya, que comenta que "pel que fa a l'Estat espanyol, des que es va començar a legislar sobre temes d'immigració -el 1985- fins ara, podem dir que hi ha hagut una retallada de drets i un augment del control constant, que s'ha accentuat els darrers anys amb l'excusa de la crisi econòmica. L'exemple més clar i més greu és l'accés a la sanitat pública. Però això no és nou, la darrera reforma de la llei d'estrangeria es va produir durant un govern d'esquerra, el de Zapatero, i va ser de les més restrictives que s'han donat".

"El text del nou codi inclou persones a títol individual, és a dir, es vol ficar la por al cos al ciutadà"

"Estem totalment en desacord amb aquest article i denunciem la intenció política que hi ha al darrere. En realitat, gran part del contingut ja apareixia a la llei d'estrangeria, però la seva inclusió al Codi Penal eleva aquestes infraccions a caràcter de delictes. A més, la manca de concreció de l'article és alarmant, tot i que, per altra banda, és habitual en els textos legals. No descriure què s'entén com a *humanitari*, per exemple, pot donar lloc a interpretacions errònies o a accions subjectives en funció del jutge o el fiscal que es trobi en cada cas", denuncien des de SOS Racisme. "Fins ara, es perseguia l'acció de grups de persones, és a dir, l'acció d'organitzacions que poguessin aprofitar-se de les persones migrants, com les màfies de tràfic de persones, per exemple. Però el text del nou codi inclou persones a títol individual, és a dir, es vol ficar la por al cos al ciutadà o la ciutadana que té relació o ajuda desinteressadament la persona migrada", diuen. ◀

AYUNTAMIENTO DE MADRID

Estendre la por al voltant de la gent sense papers

José Peñín, de SOS Racisme Catalunya, alerta que existeix la possibilitat que la implementació d'aquestes penes afecti l'opinió de la ciutadania en general, faci augmentar la visió que criminalitza la gent sense papers i freni aquelles persones que mai no s'havien plantejat que la seva solidaritat podia ser penada. Però, el més greu de tot, explica, és que pot empitjorar la sensació d'inseguretat que ja tenen les persones migrades en situació administrativa irregular i que, a la por constant de caure en una batuda i ser tancades a un CIE i expulsades o no poder emmalaltir per no poder costejar les despeses d'una assistència mèdica, s'hi sumi la por que aquelles persones que els donen suport siguin multades o detingudes.

Andrés García, de l'OSPDH de la UB, ho valora de manera similar: "S'està introduint a poc a poc la conjunció dels conceptes immigració i delinqüència; de fet, els centres d'internament per estrangers són els únics espais on es pot privar de llibertat a persones que no han comès un delictes. I la reforma pot ser, també, una manera de provar com encaixa la societat civil la criminalització de l'ajuda a l'irregular". García afegeix que "el fet de considerar delictes certes pràctiques funciona per a la criminalització social i per fer una advertència a la població". En conjunt, assegura, "són mesures dissuasives que es produeixen en un context surrealista, ja que el nivell de migració està baixant i la població espanyola, emigrant".

Les entitats que ajuden migrants advoquen per la **desobediència civil**

Empadronar una migrant o donar-li suport econòmic figuren entre les experiències penades

Concentració en solidaritat amb les persones migrades al CIE de la Zona Franca el desembre de 2012 / ALBERT GARCIA

Amb la reforma Gallardón, molts d'aquests actes de solidaritat amb el veïnat que no troba una resposta a les seves necessitats per part de les diferents administracions estarien penalitzats.

Així ho adverteix l'advocat Andrés García: "Si s'aprova l'article 318 bis, es podran criminalitzar les pràctiques de moltes persones que fan coses com facilitar l'atenció sanitària a un immigrant irregular, empadronar-lo a casa seva o facilitar que millori la seva situació. Si aquestes pràctiques es criminalitzessin, podria ser que moltes associacions que treballen amb immigrants estiguessin cometent actes considerats com a delictes. Només l'ajuda humanitària quedaria fora d'aquest criteri. No té raó de ser, aquest article, al Codi Penal. Què s'està criminalitzant? Les persones que es rela-

cionen amb immigrants irregulars?", es pregunta.

Al barri del Poblenou de Barcelona, on els últims mesos la Guàrdia Urbana i els Mossos d'Esquadra han obert una

"Al nostre barri, hi ha moltes naus ocupades i som molts, també, els que empadronem migrants a casa"

ofensiva contra els assentaments habitats per àmplies comunitats de migrants, hi trobem moltes d'aquestes experiències. Carlota Falgueras, de l'Assemblea solidària contra els desallotjaments, ho explica: "Al nostre barri, hi ha moltes naus ocupades i som molts, també, els que

empadronem migrants a casa, per exemple. Ho fem per diverses raons, principalment, perquè és el més ràpid perquè tinguin la targeta sanitària. Ara estan posant moltes dificultats perquè els immigrants s'empadronin sense domicili. Llavors, o s'empadronen o no poden anar al metge". Manel Andreu, membre de la mateixa entitat, explica altres iniciatives de suport a les persones migrants que quedarien castigades si s'aproves la reforma del Codi Penal. Juntament amb altres associacions i un cop al mes, Andreu explica que s'apropen als assentaments per dur menjar. La solidaritat, però, no acaba aquí. També donen microcrèdits a les migrants quan la policia les multa, quan s'han de comprar unes ulleres o quan han d'anar a fer tràmits a Madrid, com anar a buscar el passaport. L'assemblea coordina tot aquest suport amb els

centres d'atenció primària del barri i amb una xarxa d'advocats i advocades, que les assessora en temes jurídics i, a més, ofereix classes de català i castellà de forma voluntària al seu punt d'acollida.

Davant la possibilitat de la penalització, les organitzacions que treballen amb persones sense tenir en compte la seva situació administrativa no es plantegen deixar de banda les seves accions habituals. Lluny d'això, el que s'ha aconseguit fins ara és que la ciutadania s'uneixi per fer front a una altra llei injusta. "Pensem que, de retruc, es fa veure a la ciutadania en general l'alarmant situació respecte a la manca de drets i oportunitats en què es troben les persones migrades i la maquinària injusta i inhumana de persecució que s'està mantenint des de les administracions", diuen des de SOS Racisme.

El veïnat que s'organitza per ajudar la gent que viu al carrer del costat de casa seva tampoc té la intenció de deixar de fer-ho per la por de ser castigat. "Com a entitat, no acatarem la reforma; lluitarem. Penalitzar qui se solidaritza amb la pobresa és molt fort i, a més, és una norma que es fa des de dalt, sense tenir en compte els que treballem i estem en aquests temes", valora Carlota Falgueras.

"Com a entitat, no acatarem la reforma; penalitzar qui se solidaritza amb la pobresa és molt fort"

Andrés García coincideix: "Hi ha una part que no es pot controlar, que és la societat civil organitzada. També s'estan estenent la desobediència civil i l'organització des de la base. Entenc que, davant d'aquesta situació, la desobediència civil serà massiva; hi ha molta gent que està disposada a ajudar-ne d'altra a accedir als seus drets, encara que sigui d'una manera limitada, encara que sigui empadronant algú a casa seva. Si això se sanciona, vol dir que afavorir l'adquisició de drets comença a ser criminalitzable, un fet que trenca amb tots els principis que estableixen que el dret penal ha de ser l'últim recurs, d'exceptioalitat", rebla. ◀

CARA A CARA

Els transgènics són perjudicials o una solució?

La lluita contra els transgènics va lligada molt estretament a la defensa del dret a una agricultura ecològica 100% i que no estigui en mans de les empreses biotecnològiques, així com als encara desconeguts efectes sobre la salut. D'altra banda, els cultius transgènics permeten aconseguir llavors més resistents a la sequera i les plagues, i opten a pal·liar problemes tan greus com la fam al món. Totes dues postures compten amb un gran rigor científic però, fora d'aquesta comunitat, els transgènics continuen tenint molt mala imatge.

Transgènics: per què sí?

Andreu Escrivà

Ambientòleg, Màster en Biodiversitat per la UV

@andreuescriva

Aquesta no és una defensa aferrissada dels transgènics, tan sols una invitació a repensar algunes idees preconcebudes sobre els aliments modificats genèticament. Dic aliments perquè no crec que ningú pugui estar en contra, per exemple, de la insulina segura i barata que s'obté de bacteris transgènics, en compte d'extreure-la de vaques i porcs, mètode que causava al·lèrgies i problemes immunes als diabètics. Vist, doncs, que el problema no és de la transgènesi (tan sols és una ferramenta), podem classificar els problemes atribuïts als aliments transgènics en tres grups: de salut humana, ambientals i de monopoli empresarial.

Segons el que sabem actualment, els transgènics no ocasionen problemes a la salut humana: cap estudi rigorós ho ha pogut demostrar. L'últim que ha saltat a la premsa, l'alarmista i poc rigorós estudi de G. Seralini (el dels ratolins amb tumors), fou rebutat immediatament per tota la comunitat científica. No us demane que em cregueu perquè sí: per a comprovar les meues paraules, tan sols fa falta fer una cerca en revistes especialitzades. Els aliments transgènics passen per molts més controls que els aliments convencionals; tant de bo la soja ecològica que causà vora 50 morts l'estiu de 2011 haguessin tingut la mateixa traçabilitat a la UE que els OMG (Organismes Modificats Genèticament).

Sobre els problemes ambientals, és cert que cal evitar interferències amb l'ecosistema. Moltes plantes transgèniques són estèrils, per tal de reduir a zero les possibilitats d'hibridació. A més, la majoria no tenen espècies properes amb les qual hibridar-se. I allà on sí que n'hi ha, s'estableixen proteccions i s'avalua el perill. O bé no se sembra, i prou. Monopoli de facto n'hi ha, com també existeix

a les llavors tradicionals. I potser, en part, n'hi ha perquè només les grans empreses poden assumir els costos de tota la recerca que requereixen els transgènics, així com les traves burocràtiques associades. Una major implicació del sistema públic de recerca ajudaria a trencar el monopoli i faria més transparent la investigació en OMG. Arrencar camps de cultius experimentals de centres d'investigació biotecnològica no és la millor forma d'acabar amb l'opacitat de certes empreses.

En el fons, tot és qüestió de posar-ho a una balança: beneficis i desavantatges. Per

què rebutjar a investigar, en un context de crisi, canvi climàtic i població creixent, plantes que necessiten menys aigua i toleren millor la salinitat, arròs que incorpore vitamina A i ajude a pal·liar greus problemes sanitaris a països subdesenvolupats, blat per a celiacs? Portem mil·lennis menjant aliments manipulats genèticament; ara tan sols ho fem amb moltíssima més precisió i coneixement. ◀

Opacitat informativa davant els transgènics

Xavier Mas

Mallorca Lliure de Transgènics

@La_Directa

A l'actualitat, a la Unió Europea, els cultius transgènics autoritzats són de soja, de blat de les Índies, de cotó, de patata i de colza. Amb tot, Espanya és l'únic estat membre amb conreus comercials a gran escala de cultius transgènics, als quals cal afegir la importació de milions de tones anuals de soja i blat de les Índies transgènics per a l'elaboració de pinsos.

La manca de transparència per part de l'administració local és el primer símptoma que el negoci dels cultius transgènics no és net, així com les seves repercussions socials, econòmiques i ambientals. Així, les administracions competents es neguen de manera sistemàtica a informar de les parcel·les cultivades amb aquests cultius.

A les Illes Balears, els transgènics són cultivats des de 1998 sense cap mesura de protecció respecte a l'agricultura convencional i a l'ecològica. Per això i des de l'any 2006, la companyia Mallorca Lliure de Transgènics fa feina perquè les illes siguin una àrea lliure d'aquests cultius. Ens oposam als transgènics perquè duen associats una sèrie de riscos que afecten

de manera difusa al territori. Aquests cultius representen un risc per al medi ambient i per la salut pública, ja que no es poden predir els seus impactes a llarg termini.

No suposen cap benefici econòmic per als agricultors: no són més productius i promouen l'abús de pesticides i d'herbicides. A més, això s'ha de sumar que donen el control de la producció d'aliments a les multinacionals agroindustrials i afavoreixen les grans explotacions, fet que va en detriment dels petits productors. Provoquen la contaminació genètica de cultius convencionals i ecològics, posant en perill la diversitat agrícola i les nostres varietats locals.

Les principals vies d'entrada a l'arxipèlag són via els cultius sembrats, els pinsos importats, els productes elaborats dels supermercats i els agrocombustibles. A més, són introduïts a la nostra cadena alimentària sense que nosaltres, com a consumidors, ho poguem saber. Sobretot per lactis, ous i carn. Els productes derivats d'animals alimentats amb OMG no necessiten informar-ho a la seva etiqueta.

Els transgènics no suposen cap benefici econòmic per als agricultors

Finalment, en l'àmbit legal existeix la Comissió de Bioseguretat (CB) derivada del decret 66/2007 de 25 de maig. Segons aquest decret, la CB té l'obligació de fer el seguiment dels cultius transgènics a les Illes Balears. La realitat, però, és que durant el darrer sis anys tan sols s'ha convocat una vegada. Tot i que la seva pròpia normativa explícita que s'ha de reunir de manera semestral. ◀

/ POLAK

PERSPECTIVA

La convergència lingüística

David Vila i Ros
Dinamitzador lingüístic
@La_Directa

Uns dels principals obstacles en el procés de normalització del català són els estats espanyol i francès. És evident. El que no és tan evident, tanmateix, és que l'altre gran obstacle són els catalanoparlants. I ho són perquè, en lloc d'utilitzar la llengua amb tota normalitat en qualsevol situació -com fan els parlants de les altres llengües-, una àmplia majoria canvien a l'espanyol si pensen que l'interlocutor potser no entén el català. És allò que tècnicament s'anomena *norma de convergència a l'espanyol* i que, a la pràctica, és la responsable del baix ús social de la llengua. Fa 50 anys, en plena persecució política del català i amb un percentatge notable de ciutadans que no l'entenen, aquesta norma podia ser més o menys lògica. Ara, però, el nivell de comprensió oral del català ha pujat moltíssim i, en algunes parts del país, com el Principat de Catalunya, gairebé la totalitat de la població declara que l'entén. Canviar de llengua

és, doncs, un gest innecessari que, a més, en dificulta la normalització.

La *norma de convergència a l'espanyol*, entesa per una majoria de catalanoparlants com un gest de cortesia envers l'altre, és també a voltes interpretada per l'interlocutor com una actitud classista o xenòfoba. És classista quan ens passem a l'espanyol per parlar amb personal de neteja, taxistes o mecànics, com si les persones que realitzen aquestes feines no poguessin ser catalanes i saber parlar

No hem de demanar a l'altre que canviï de llengua, sinó aprendre a mantenir-nos en català

català. I és xenòfoba quan ens adrecem en espanyol als nouvinguts, privant-los del dret a la plena integració a la societat d'acollida; "no volen que siguem catalans", els he sentit dir sovint. Classisme i xenofòbia inconscients, possiblement, però formes de discriminació, al capdavant.

Per contra, emprar sempre el català és una manera de donar a entendre que, independentment de la llengua de cadascú, som un sol poble i compartim una llengua comuna, la pròpia del país, que actua com a element de cohesió social. No hem de demanar a l'altre que canviï de llengua, sinó aprendre a mantenir-nos en català i, sobretot, aprendre a fer-ho amb comoditat i naturalitat. I com que el bilingüisme passiu -aquella pràctica en què cadascú parla una llengua diferent- és percebut com a poc natural, en molts casos l'altre acabarà passant-se al català, aplicant el que podem anomenar la *norma de convergència al català*. Aquesta és una de les grans diferències amb èpoques passades: al Principat, la majoria de les persones que, per defecte, enceten les converses en espanyol, afirmen que es passen al català quan veuen que aquesta és la llengua de l'interlocutor. Girar la truita és, doncs, a les nostres mans. Dèiem de canviar de llengua i iniciem totes les converses en català i l'ús social de la nostra llengua en sortirà beneficiat. I el personal de neteja, els taxistes, els mecànics i les persones nouvingudes també. ◀

/ CRESPO

CANVI DE RUMB

Els crustacis seductors

Quim Gibert
Psicòleg i coautor del llibre
Llengua i emoció
@La_Directa

Vet aquí que un cranc feia un tomb vora mar un matí que l'aigua estava encrespada. Les pinces se li van gelar tot d'una en contemplar com una llagosta enllestia els preparatius per solcar unes onades que encongien el cor. De tant esparverat com va quedar el cranc, no es va poder estar d'atansar-se a prop de la llagosta: calia avisar-la que el que anava a fer era una bogeria. La llagosta no li va negar que sortir, en aquelles condicions, era un risc. Però tampoc no es va estar d'afegir que els temporals la feien tornar boja. El cranc no se'n sabia avenir del que passava i, abans que la llagosta s'allunyés aigües endins, li va demanar per fer la travessia plegats. La mala mar feia anar rebotit el bot d'un costat cap a l'altre. "Quina emoció! Cada onada em deixa sense alè!", exclamava, tota xopa, la llagosta. El bot no va tardar gaire a enfonsar-se. Tot intentant consolar l'esporguït cranc, la llagosta va dir-li: "Coratge, amic meu! Al capdavant, som criatures marines". Amb aquestes, la llagosta va suggerir al cranc, que estava esquitxat, masegat i marejat, de fer un períple pel fons oceànic. Amb el recorregut aquàtic, el caparró del cranc, que fins llavors no havia parat donar voltes i voltes, va quedar més alleugerit. Haver deixat escapar oportunitats per manca de valentia és quelcom que, amb la perspectiva dels anys, ens sap greu. Els crustacis del conte d'Arnold Lobel, assedegats de noves sensacions, saben que la vida només es viu una vegada. I que la intensitat és allò que dona color a la quotidianitat. Embarcar-nos vers destins estimulants i prosperos, malgrat la maror, és l'única manera de fer reeixir la llengua, la cultura, la identitat. No hi ha temps per perdre. On volem arribar? Ens hem proposat que aquesta llengua, aquesta cultura, aquesta identitat, tant a la Franja de Ponent com a la resta de l'àmbit lingüístic, sigui una llengua plenament normal, una cultura plenament reconeguda, una identitat plenament respectada. El cranc queda seduït per l'enteresa de la llagosta. I quan el bot fa figa, la llagosta no dubta a oferir-li una proposta encara més lluïda: un viatge submarí. El cranc no ho dubta. Les circumstàncies engrandeixen els protagonistes. Tolstoi va deixar escrit que la tasca creativa, en la qual ens embarquem, ha de ser una recerca seriosa si de debò pretenem arribar al poble. Si va en aquesta línia, l'escriptor rus era del parer que, aleshores, la gent s'hi acaba sumant entusiasmada. La faula gira a l'entorn del benestar intern dels personatges. El cranc puja al bot perquè intueix que serà una experiència divertida. La llagosta irradia vitalitat. I és que no hi ha res més seductor que la felicitat. ◀

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra, 08014 Barcelona**. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Resposta al regidor del barri de Les Corts

Laura Rodríguez i Murciano
Barcelona

Estimat Antoni Vives: M'agrada començar aquesta carta amb la mateixa frase que vostè escriu al principi del seu article a l'Ara. Això ens apropa una mica. La crisi fa estralls a les capes populars. I sí, Antoni, (et parlaré de tu, per fer de la política quelcom més proper) és cert, la crisi ha deixat de ser una amenaça i s'ha materialitzat en la incapacitat d'uns pares de donar l'esmorzar al seu fill.

Pel que despren del teu article, com a tu, se m'esborronen els ulls al pensar-ho. Tot conseqüència de l'època de vaques grasses, de l'urbanisme exagerat i del crèdit (o hipoteca). Les capes populars van viure per sobre de les seves possibilitats i ara no poden donar d'esmorzar als seus fills. Sort, però, dels governants, que dins les possibilitats que ofereix "l'únic model que atorga als éssers humans llibertat" intenten solucionar el problema.

És cert, Antoni, vam tenir la llibertat d'agafar una hipoteca d'interès variable o fix. La llibertat de pagar un crèdit al 5 o al 10 %. Sí, existeix la llibertat. En realitat, estic quasi d'acord amb tot el que dius al teu article. Però quan el llegeixo, se m'omple el cor

de ràbia i els ulls s'esborronen de nou. Aquest cop d'impotència. Impotència quan em palpo del cinisme que despren el teu article. Impotència quan faig càlculs i penso que, amb els 36.562 euros que cobres en dietes, una família de 4 membres podria viure per sobre de la mitjana catalana. Impotència quan es relaciona la marginalitat dels desnonats amb el fracàs escolar i no amb l'estafa bancària, impotència quan es vol lluitar contra aquest fracàs escolar amb aliances amb els inversors privats. Impotència quan, per culpa del malbaratament dels recursos, ens diu que no queda un altra que privatitzar escoles i hospitals i externalitzar serveis municipals que gestionaran empreses privades. Impotència en llegir el comentari sarcàstic amb al·lusió directa a la PAH, com si la classe política no fos culpable ni un agent actiu dins l'enriquiment bancari i l'especulació immobiliària.

Intento racionalitzar el fet que compartim l'anàlisi social però tinguem solucions totalment oposades. I penso que allò racional i allò visceral són un. És allò de les classes socials, o capes, com vulguis dir-li. És per allò que les capes populars som les úniques afectades i ja no podem més. I tu estàs a l'altra banda. Vosaltres, esteu a l'altra banda. L'anàlisi és objectiu, el capitalisme ha petat. La solució ja no. Depèn sempre del bàndol on estiguem.

I arribarà un dia que no podrem més. Llavors, ho podrem tot. ◀

'Slow, please, slow'

Alex Romaguera
 @AlexRomaguera

La dictadura de la immediatesa s'ha convertit en un virus insofrible, però en el cas dels informes sobre la corrupció política apareguts aquestes setmanes, arriba al paroxisme. Digerir tota la corrua de martingales otingudes a través de micròfons i altres sistemes de seguiment és físicament impossible. Encara que el llistat estés, ordenat per ordre alfabètic o pel tamany de l'escàndol, processar tanta informació i destriar la banal de la substancial exigeix més temps del disponible en tota una vida.

Aquesta folia de notícies encadenades a gran velocitat ens porta a dues conclusions demolidores. Una de perversa: que pensem que la merda més pudorosa encara no ha sortit a la superfície o que arriba a dimensions col·lossals, la qual cosa

potser no s'adiu a la veritat. I, en segon lloc, una evidència: que la quantitat de titulars és inversament proporcional a la capacitat dels mortals per entendre què passa realment. Ja no sabem qui espia a qui, si els dolents són els espies o les espies, i si espia és lícit i en quines circumstàncies.

La quantitat de titulars és inversament proporcional a la capacitat per entendre què passa realment

L'obsessió de vendre pàgines com tauletes electròniques és tan malaltosa que, en lloc d'informar-nos (formar-nos correctament), estem sumits en una desinformació sense precedents que ens desarma de raons. *Slow, please, slow*, que el coneixement necessita contrast i molta digestió. ◀

COM S'HA FET...

Aquesta setmana ja hem arribat a les 1.730 subscripcions. En plena crisi del sistema capitalista, amb 5 milions d'aturades a l'estat espanyol, les retallades i els EROs, la DIRECTA segueix creixent. Això ens dona renovades forces, ens anima a continuar treballant cada setmana i ens confirma que si que es pot, que existeixen alternatives al sistema en totes les seves vessants, tant en la premsa i la comunicació com en qualsevol altre àmbit. Quan vam treure el darrer número de l'any passat vam re-

ventar el subscriptòmetre, arribant a les 1.523 i superant la barrera psicològica de les 1.500, en la que portàvem encallades més d'un lustre. Allò ens va fer encoratjar, però cap de nosaltres es podia imaginar que a dia d'avui hauriem aconseguit 207 subscripcions més. Volem agrair molt, moltíssim, a totes les subscripores que donen suport a aquest projecte i que el fan possible; dir-vos que sabem estar a l'alçada, amb enginy i tenacitat; i convidar a tothom a construir alternatives. Fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

SOL UNDURRAGA

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005

C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona

www.directa.cat

directa@setmanaridirecta.info

Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciat.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'autoria. //

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Marc Font **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Lèlia Becana i Maria Manyosa **Quaderns d'Il·lacrua** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Laia Gordi i Oriol Andrés **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Galí i Muriel Comas **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL·LUSTRACIÓ** Carlos Villafranca **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Jordi Raymond **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Téllez, Sergio Espin i Núria Ribes

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PENENT: terrespenent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 5

l'economia i han fet disminuir els ingressos públics. Per tant, l'augment del deute públic és conseqüència de la crisi, no pas la seva causa. Tot això ha tingut lloc en el marc d'un model que ja fa temps que funciona, un model econòmic que es basa a obtenir el màxim benefici, que es fonamenta en la falsa premissa que el creixement pot ser il·limitat i que ignora sistemàticament les conseqüències que això pot tenir per a la sostenibilitat i la vida.

En totes les societats, incloses les més avançades en termes d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, les dones són les principals garants dels treballs de cures i de reproducció en un context d'invisibilització i desvalorització del seu treball. A la lògica del capital, li interessa mantenir l'*statu quo* pel que fa a la divisió sexual del treball,

ja que, gràcies a l'expropiació del treball i el temps de les dones, es maximitza el benefici.

També l'expropiació del cos de les dones i la cosificació del cos femení porten a una maximització del benefici econòmic dels qui ostenten el poder econòmic. La prostitució, la pornografia, l'abús de la cirurgia estètica, l'ús de la dona com a reclam publicitari i, en la seva manifestació més greu, el tràfic de dones i nenes amb finalitat d'explotació sexual, en són exemples clars. De la mateixa manera, el sistema patriarcal capitalista promou el control sobre el cos de les dones pel que fa als drets sexuals i reproductius. Amb l'excusa de defensar la vida, es maquilla la veritable intenció, que no és altra que la submissió de les dones i la garantia de la perpetuació de la mà d'obra barata i

El deute de gènere, és a dir, el deute que té la societat amb les dones, és un deute invisible

- Sarai Rua

consumista. No oblidem que, si no tenim poder de decisió sobre el nostre propi cos, no es fa possible cap altre poder de decisió.

D'altra banda, la desvalorització del treball reproductiu té un reflex directe en el món productiu. La lògica de creixement il·limitat del capitalisme patriarcal va permetre, en un moment determinat de necessitat, la incorporació de les dones al mercat laboral, concebant-les com a mà d'obra més barata i fent-les servir com a pretext per flexibilitzar i precaritzar encara més les condicions laborals. La incorporació de les dones al mercat laboral no es va traduir en una disminució del temps de dedicació al treball reproductiu.

- *La desigualtat de gènere augmenta en un context en què es prioritza el pagament del deute per davant de la protecció de drets i serveis socials*

La política de retallades en la despesa pública social lligada a l'augment de la demanda de cures (envelliment de la població, menors dependents, treballs domèstics...), la disminució de la disponibilitat de dones a causa del treball remunerat i del desig d'emancipació de moltes d'elles, així com la falta d'implicació de la gran majoria dels homes en les tasques de cures, entre altres factors, fan visible la crisi de cures que es viu a Europa. Aquesta crisi es va diluir amb la contractació, en condicions laborals més que precàries, de milions de dones estrangeres, que van deixar els seus països d'origen —colpejats anteriorment per les mateixes polítiques d'ajustos estructurals— per treballar en les cures de les famílies europees, deixant les cures de les seves pròpies famílies en mans d'altres dones. Com afirma Sandra Ezquerro: "La cadena transnacional de les cures ha garantit durant anys la pervivència del capitalisme patriarcal i ha invisibilitzat la seva naturalesa exclouent" (*Investigaciones feministas*, vol. 2, 2011, p. 175-194).

La crisi abans de la crisi

Per tot això és necessari destacar que les dones ja estaven en crisi abans de la crisi. El repartiment desigual de la feina remunerada i del treball de cures han portat a unes taxes d'activitat i ocupació femenines més baixes. A moltes zones, les xifres d'atur femení duplicaven les xifres d'atur masculí abans de la crisi.

Les dones també reben salaris més baixos i pateixen més precarietat laboral (temporalitat, contractes a temps parcial, assetjament, subocupació, etc.). Així mateix, tenen més dificultats d'accés i promoció en el mercat laboral, especialment les dones joves, que són

qüestionades en el seu paper productiu pel fet de trobar-se en edat reproductiva, com assenyala Bibiana Medialdea (*Ser mujer joven no da lo mismo*, 2012).

Aquest panorama de crisi de gènere ha empitjorat arran de les retallades i les polítiques d'empobriment implementades per poder fer front al rescat d'un sistema bancari en fallida. La desigualtat de gènere augmenta en un context en què, sota el paraigua de la darrera reforma constitucional, es prioritza el pagament del deute per davant de la protecció de drets i serveis socials.

Pagar el deute, augmentar la desigualtat
Però si les dones estàvem en crisi abans de la crisi, també sabem que la crisi del deute ha servit per enfortir el model patriarcal. La prioritització del pagament dels interessos del deute es dona clarament en detriment de la despesa social i les retallades es concentren en sectors professionals feminitzats, com la sanitat (-22%), l'educació (-17%), la igualtat (-42%) i el benestar social. Les retallades de sous i acomiadaments en aquests sectors afecten més les dones, majoria entre les treballadores de l'àmbit social. Però, a més, en eliminar-se serveis socials fonamentals, se sobrecarrega les dones amb el treball de cures i reproducció.

L'incompliment de la llei de la dependència, juntament amb la reducció d'ingressos familiars, fa que cada cop hi hagi més dones que deixen d'externalitzar el servei de cures i el duen a terme elles mateixes. Alhora, augmenta el nombre de dones cuidadores que deixen de rebre la prestació per tenir una persona dependent sota la seva responsabilitat.

Mesures fiscals com la congelació del salari mínim, la reforma de l'IRPF,

Manifestació nocturna a Barcelona la vigília del Dia de la Dona Treballadora de 2011 - Nuria Castro Prieto

l'augment de l'IVA, l'aplaçament de la millora de la pensió de viduïtat i del permís de paternitat i la congelació de pensions no contributives deixen les dones en una situació de vulnerabilitat més gran. Totes aquestes mesures afecten més qui té menys i qui s'encarrega principalment del treball reproductiu no remunerat.

—
Cal posar en relleu que el conflicte no és exclusivament entre el capital i el treball, sinó també entre el capital i la sostenibilitat de la vida
 —

Les reformes laborals posen fi de cop als avenços aconseguits durant els darrers anys pel que fa a les polítiques d'igualtat d'oportunitats a la feina. L'augment de la flexibilitat en l'acomodament, la possibilitat de negociació particular de condicions laborals i el retrocés en la regulació de la feina domèstica, entre d'altres, són mesures que no únicament limiten les possibilitats de les dones a l'hora de denunciar situacions de desigualtat, sinó que són el brot de cultiu que permet que aquestes situacions es donin amb més facilitat, en un context en què el nombre de persones a l'atur ja supera els sis milions.

Des que vam començar a sentir la paraula deute, hem assistit a un períple de decisions que ratifiquen tot el que s'ha esmentat fins ara: eliminació del Ministeri d'Igualtat, retallades als pressupostos d'igualtat (-42%) i retallades a les partides destinades a l'atenció inte-

gral de la violència de gènere (-28%). A tot el territori de l'Estat espanyol, hem assistit a l'acomodament d'agents de la igualtat d'oportunitats (principalment dones), a la desaparició de programes d'igualtat d'oportunitats a la feina, a l'eliminació de serveis d'atenció i suport a les dones que han viscut experiències de violència masclista (cases d'acollida, centres d'emergència, serveis municipals d'informació, etc.) i a l'incompliment *de facto* de la llei per la igualtat efectiva de dones i homes i de la llei de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Es transmet a la població la idea que són polítiques supèrflues, que només ens podem permetre en època de bonança econòmica. Però, en realitat, ara són més necessàries que mai. En definitiva, estem assistint al desmantellament de serveis i programes que no feien sinó posar un granet de sorra en la lluita per a la no vulneració de drets bàsics, ja que es destinaven pressupostos irrisoris a aquests programes.

I això és així perquè ara ho necessita el sistema capitalista per continuar obtenint beneficis i sortir reforçat d'aquesta crisi. Es tracta d'aprofundir en la ideologia patriarcal i retornar al model únic de família: el model nuclear que asseguri el paper de les dones com a principals garants del treball reproductiu i de tot allò que l'Estat deixa de cobrir per fer front al pagament del deute.

En definitiva, les polítiques d'austeritat no són neutrals pel que fa al gènere.

Com sortir del mal camí

La Comissió de Dret Internacional de les Nacions Unides qualifica d'inadmissible "un Estat que abandona els serveis públics de manera que de-

Moltes dones tenen una jornada laboral doble, però una d'elles no està reconeguda socialment ni és remunerada

—
 Amada Santos

ixa la seva comunitat en el caos i l'anarquia simplement per poder disposar dels diners per reemborsar els seus creditors". Per tant, no tan sols són il·legítims els deutes que s'han contret per fer front al rescat del sistema bancari, sinó que també són il·legítims els pagaments del deute que impliquin la vulneració de drets econòmics, socials i culturals de la població. Com veiem, per fer front a un deute que no és nostre (el deute privat), s'està generant un deute encara més gran amb les dones, amb les generacions futures, amb les persones migrants, amb la gent gran i amb el medi ambient.

L'anul·lació dels deutes il·legítims i impagables és una mesura prioritària, però no suficient. La manera com

s'ha gestionat la crisi mostra que el patriarcat es manté com a base d'aquest capitalisme antisocial. Si no es produeixen canvis més profunds, el sistema continuarà subsistint i reproduint dinàmiques patriarcales. Per tant, cal fer un gir des de la lògica del capital a la lògica de la vida. I, per això, cal fer visible de manera contundent i constant que el conflicte no és exclusivament entre el capital i el treball, sinó entre el capital i la sostenibilitat de la vida.

—
Per fer front a un deute que no és nostre, el deute privat, s'està generant un deute encara més gran amb les dones i amb les generacions futures
 —

És urgent fer passos fermes cap a un altre model econòmic que es basi en el ple exercici de drets per part de totes les persones, independentment del seu sexe d'origen, i que tingui en compte la necessària protecció de l'entorn. En aquest nou ordre de coses, el repartiment equitatiu de totes les feines, les remunerades i les no remunerades, adquireix una rellevància especial.

Ja comptem amb experiències que provenen de l'economia social i solidària i que demostren que un altre model econòmic és possible i necessari. Aquest és el camí que hem de seguir, sense perdre de vista en cap moment que, pel que fa al gènere, cap mesura que es posi en marxa no serà neutral mentre la divisió sexual del treball continuï existint, fortament arrelada en la valoració diferent dels treballs productius i reproductius.

“L'estigmatització ven” Jean-Paul Marthoz

Jean-Paul Marthoz és un periodista belga que treballa al diari ‘Le Soir’ de Brussel·les i ha exercit de corresponsal a diversos països de l'Amèrica Llatina, l'Àfrica i l'Àsia. També ha escrit diversos llibres sobre periodisme, relacions internacionals i drets humans i és professor a la Universitat Catòlica de Lovaina, a Bèlgica. Fa poc, va ser a Barcelona i vam tenir l'oportunitat de conversar amb ell sobre la cobertura informativa del fenomen migratori, tema central que aborda en un dels seus llibres més recents, ‘Corresponsals de les Migracions’ (Pol·len Edicions), publicat en català gràcies al micromecenatge de diferents persones i entitats.

Mar Carrera i César Rojo
entrevista@directa.cat

Per què consideres que és important el fenomen de la migració?

La migració és un fenomen molt important, en el sentit que és un repte per la manera com es defineixen les societats, és a dir, com es veu una societat i com exerceix la democràcia en un context de migracions. Aquest desafiament encara és més contundent per als periodistes perquè la manera de tractar la migració pot tenir diversos impactes sobre la percepció que té la societat dels col·lectius migrants. Al Marroc, per exemple, durant molt de temps, la migració es va considerar com un fenomen d'exportació cap al nord, però ara s'ha convertit en un país de trànsit i d'assentament de migrants. I això ha plantejat preguntes molt interessants per a la societat marroquina. És a dir, es passa d'un discurs gairebé de victimització dels marroquins –que, per exemple, pateixen discriminació als països del nord com França o Bèlgica– a un discurs que ha de tenir en compte que la seva pròpia societat acull persones que vénen de l'Àfrica subsahariana o fins i tot procedents de l'Iraq, Indonèsia i altres parts, ja que, ara, la migració és així, és global. D'una banda, en aquestes circumstàncies, al Marroc, hi ha gent que tracta els migrants del sud de la mateixa manera que ho fa la premsa occidental: de manera discriminatòria, racista o estigmatitzant. D'altra banda, però, és fabulós veure que també hi ha una part de població marroquina, de periodistes i d'associacions que defensen els drets dels migrants. Per a mi, això és fonamental.

Estem parlant del sorgiment d'una cultura del dret?

Sí. Això ho vam veure durant els tallers multinacionals que vam fer a Rabat, a Casablanca i, després, a Sevilla. Hi vam participar periodistes de diversos països –subsaharians, marroquins, algerians, espanyols, italians, francesos– que compartim una visió similar: la necessitat de respectar la dignitat, el patrimoni cultural i, sobretot, els drets dels migrants en qualsevol situació. Això, per a mi, és important i va ser el que em va donar la idea de fer un llibre sobre la cobertura de les migracions.

–
“La gran premsa cobreix la migració amb intencions d'estigmatitzar o bé amb certa mandra, sense preocupar-se realment pel tema”
–

En quina mesura s'ha treballat sobre aquesta temàtica en particular?

Hi ha molts llibres que parlen de la cobertura de la migració, però provenen de cercles que en tenen una visió negativa, que és la manera que tenen de cobrir la migració els mitjans convencionals i corporatius. Jo vaig voler escriure sobre això, però de manera més proactiva, sense quedar-me

només en la crítica als mitjans, proposant instruments per millorar la cobertura de les migracions.

Quines són les pràctiques i els enquadraments periodístics més recurrents sobre el fenomen de les migracions?

Moltes vegades, s'encapsula en la notícia de successos negatius, tot i que, en realitat, es pot abordar des de diversos angles: el polític, el cultural, l'esportiu i l'econòmic. S'ha de replantejar l'angle periodístic per desdramatitzar el tractament de la migració. Vivim en un món multicultural i divers i aquesta hauria de ser la manera de comunicar el fenomen migratori. No obstant això, el problema amb la gran premsa és que cobreix la migració amb intencions d'estigmatitzar, o bé amb una certa mandra, sense preocupar-se

—
“És important que els mitjans tinguin estatuts que defensin la independència del periodista i les regles deontològiques”
 —

par-se realment pel tema. Hi ha dues coses que m'irriten molt de la cobertura periodística de les comunitats migrants: en primer lloc, només es parla d'elles quan són víctimes o culpables. Però també m'irrita que, sovint, es parli de temes repetitius com, per exemple, el ramadà. És una manera automatitzada d'informar sobre una comunitat d'un altre país. Si el periodisme té una funció d'interès públic per ajudar la societat a entendre el nostre entorn, llavors, ha d'oferir dades i opinions diverses als ciutadans, perquè el nostre entorn i la migració són diversos. Però, en la realitat del mercat mediàtic, aquesta visió moltes vegades es troba aïllada.

No creus que l'interès econòmic predomina massa?

A diversos països del món, els mitjans de comunicació tenen una visió comercial de la migració, en lloc d'un angle equilibrat, respectuós i humà. Però això és contrari als seus

interessos econòmics. L'estigmatització ven, fins i tot en revistes o en diaris que són respectables, però que de vegades utilitzen portades amb estereotips sensacionalistes sobre una comunitat migrant. Aquesta gestió depèn de la decisió editorial dels amos del diari, dels seus accionistes i de la seva direcció. Per interessos econòmics, prefereixen l'ús d'una visió d'agitació d'estereotips, encara que a la mateixa sala de redacció hi pot haver periodistes que intenten fer un treball respectuós, d'acord amb les normes deontològiques del periodisme.

El respecte, els drets humans, una visió diferent de la realitat... són aspectes que sovint xoquen amb el benefici econòmic.

Per això és important que els mitjans tinguin estatuts que defensin la independència del periodista i les regles deontològiques del periodisme. El 1983, vaig negociar una carta al diari *Le Soir* on es deia que el periodista té el dret de refusar qualsevol treball que estigui en contra dels seus principis ètics i de les normes de la deontologia. Això pot ajudar molt que el periodista pugui dir no, que no titularà el seu article d'aquesta manera i que no utilitzarà una foto determinada perquè traeix el que vol fer.

Llavors, es tracta d'utilitzar angles periodístics diferents, les normes deontològiques i potser també el contacte directe amb la gent?

A mi, el que m'agrada molt és que els periodistes que cobreixen comunitats migrants ho facin sense dependre de la notícia, és a dir, a partir de la seva immersió en la comunitat, de sentir, flairar, conversar amb la gent i descobrir els seus temes, les seves paraules. M'encanta un llibre de Juan González, periodista porto-riqueny a Nova York, que es diu *Roll Down Your Window* (Baixa la finestra). Entra amb el teu cotxe en un barri i baixa la finestra per escoltar la música, ensumar la cuina i parlar amb la gent; aquesta és la filosofia del periodisme que jo comparteixo. Quan es practica, això canvia la visió de la comunitat, perquè les veus venen i sorgeixen temes que mai no apareixeran si ens quedem en una posició més conformista.

FOTOGRAFIES:
Mirta

La cobertura informativa d'un fet global

El 2011, el periodista Jean-Paul Marthoz va publicar el llibre *Couvrir les Migrations* (Cobrir les migracions), un text que proposa una sèrie d'eines periodístiques per millorar la cobertura informativa del fenomen migratori.

Advertint la rellevància d'aquest llibre, des de Catalunya, un equip de persones —entre les quals hi havia periodistes com Carles Solà i Marta Muixà— va decidir publicar i adaptar el llibre de Marthoz al context de la migració de la geografia de Catalunya i l'Estat espanyol en general.

Marthoz explica: “Em va agradar molt la iniciativa de prendre aquest llibre com un text adaptable. És d'agrar i felicitar perquè és un model de traducció; es dona sentit a un llibre escrit des del meu turó, des de la meua comarca, però sí, es va fer una traducció per a la realitat catalana, que té les seves pròpies característiques. Aquest treball és molt modest, molt concret; cerca fer de pont entre les grans teories o el monitoratge dels mitjans de comunicació —que jo respecto molt— i allò concret, el que ocorre en la cobertura periodística diària. Si aquest llibre pot ajudar, tindrà la seva utilitat”.

La versió en català es titula *Corresponsals de les Migracions: La cobertura informativa d'un fet global*. El llibre compta amb articles afegits de diverses especialistes, no només periodistes, sinó també investigadores com Xavier Giró, Hichman Rachidi i Sandra Camps, entre d'altres.

El text conté indicacions periodístiques, lingüístiques i deontològiques i proporciona bibliografia i diverses fonts de documentació política, jurídica, econòmica i cultural per exercir un periodisme responsable, que no caigui en la reproducció d'estereotips, angles sensacionalistes o enquadraments de marginalització.

“El llibre està pensat per a estudiants de periodisme i joves periodistes, però també pot ajudar els comunicadors socials o els activistes de les ONG a pensar com informar sobre les migracions”, explica Marthoz.

Fons per al moviment feminista

On són els diners per als drets de les dones? Aquesta era la pregunta que plantejava una investigació elaborada per l'Associació pels Drets de les Dones en el Desenvolupament (AWID) el 2006, que, entre altres coses, conclouïa que trobar finançament per a les organitzacions de dones era més difícil llavors que deu anys enrere. Avui, el 2013, després de més de cinc anys de crisi econòmica global, es pot afirmar que la situació continua empitjorant. De cada vint euros que les

donants internacionals dediquen als drets humans, només un va destinat a garantir els drets de les dones. En conseqüència, iniciatives civils com els anomenats fons de dones s'han convertit, amb els anys, en una de les principals fonts de finançament per als grups feministes. El 2009, es va crear Calala-Fons de Dones, el primer de l'Estat espanyol que va donar suport a organitzacions de dones de l'Amèrica Llatina i del Carib i a organitzacions de dones migrades a casa nostra.

María Palomares Arenas

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

Mama Cash, l'anomenat fons holandès, va ser un dels primers fons de dones. El va crear el 1983 una dona del moviment feminista que, en morir el seu pare, va rebre una herència considerable. La dona va decidir invertir en un fons d'estalvi i, amb els rèdits generats, va començar a finançar projectes de dones, primer a Holanda i, després, arreu del món. Es tracta d'un origen compartit, també, per altres fons nascuts a la mateixa època, com el Global Fund for Women o Astraea, el fons per a dones lesbianes.

Aquestes fundacions primerenques, convençudes de la utilitat del model, van començar a donar suport a altres iniciatives semblants, regionals i locals, i van afavorir que la xarxa de fons creixés. Avui dia, la Xarxa Internacional de Fons de Dones (INWF per les seves sigles en anglès) agrupa 46 membres de tot el món. Entre els fons internacionals més destacats, hi ha el Fons de Dones Africà per al Desenvolupament; el Fons d'Acció Urgent per als Drets Humans de les Dones; el Fons Centreamericà de Dones; el Fons per a les Dones d'Àsia o el Fons FRIDA per a organitzacions de dones joves.

Avui dia, la Xarxa Internacional de Fons de Dones agrupa 46 membres de tot el món

L'Amèrica Llatina és una de les regions que ha vist aparèixer més fons de dones els últims anys. Un dels més grans a escala internacional és el Fons Centreamericà de Dones, que finança més de 100 organitzacions a tota la zona. Hi ha fons de dones a l'Argentina, a l'Uruguai, a Xile, a Mèxic, a Colòmbia,

a Bolívia... Els seus programes de donacions van dirigits a organitzacions de dones joves, a treballadores de la *maquila* i a organitzacions de defensores dels drets humans i estan aconseguint enfortir i fer créixer el moviment feminista a la regió. Més a prop de casa nostra, trobem el Fons de Dones del Mediterrani, que dona suport al moviment feminista de tots els països de la conca mediterrània, també a l'Estat espanyol.

Els fons de dones són organitzacions que mobilitzen recursos pels grups de dones i feministes i s'alimenten de les aportacions individuals de moltes dones i homes, compromesos

Manifestació pels drets de les treballadores domèstiques a Madrid el novembre de 2010

Olmo Calvo

amb els drets de les dones, però també de donants institucionals (com els organismes de l'ONU i les agències de cooperació) i de fundacions privades internacionals que tenen programes de suport als drets humans. A més d'aconseguir els recursos i donar suport econòmic, els fons actuen com a grups d'influència per introduir la perspectiva de gènere en els donants i ofereixen acompanyament i formació per a les organitzacions de dones. Els ajuts que ofereixen són molt senzills de sol·licitar i d'avaluar, ja que el seguiment es basa en els resultats aconseguits i en les transformacions generades.

El moviment feminista necessita diners?

Aquesta és una pregunta que senten sovint les activistes que treballen als fons de dones; se sol dir que no calen diners per reivindicar els drets de les dones. El moviment feminista és un moviment militant, integrat principalment per organitzacions horitzontals, de base i sense grans estructures. De fet, tot el que s'ha aconseguit durant l'última onada del feminisme, des dels anys 60-70 fins avui, s'ha fet amb la dedicació i l'esforç voluntari de moltes dones.

El moviment feminista, com qualsevol moviment social basat en la militància, té unes relacions ambivalents

Calala-Fons de dones

Trobada de la Xarxa Internacional de Fons de Dones (INWF) a Johannesburg el novembre de 2012 - Paballo Thekiso

amb els diners. Per un costat, els diners es generen quan es necessiten, de manera autogestionada o amb aportacions de les membres dels col·lectius. D'altra banda, quan comencen a haver-hi moviments, s'estén la preocupació per les relacions de poder i els conflictes d'interessos que poden generar. Quan sorgeix la possibilitat de rebre finançament per a les activitats que normalment es fan de manera desinteressada, se sol generar desconfiança. Aquest sentiment, però, només el sentim en societats com la nostra, occidentals i desenvolupades, on s'entén la militància com un sacrifici, com una dedicació abnegada, ja que podem permetre'ns dedicar part del temps d'oci a fer política. En altres regions, els diners que ofereixen els fons de dones són invertits en el transport, el menjar i les despeses comunes de les feministes, que aquí normalment cobrim de la nostra butxaca.

Calala és una fundació creada a l'Estat espanyol el 2009 per un grup de dones amb una llarga trajectòria en el moviment feminista i amb una relació estreta amb l'Amèrica Central. Entre les seves fundadores, hi ha Clara Murguialday, feminista especialitzada en l'àmbit de la cooperació internacional; Ana Criquillon, feminista francoaragonesa, creadora d'altres fons de dones, i Justa Montero, defensora dels drets sexuals i reproductius des de fa molts anys. Les do-

nants, principalment, són persones implicades en el moviment de dones, però també es treballa per implicar les dones empresàries amb recursos. Per a Calala, la situació actual de retallades en cooperació i en les subvencions per a les organitzacions de dones exigeix més audàcia que mai en la recerca de finançament. Per aquest motiu, Calala busca finançament per donar suport a les lluites feministes existents i els seus projectes, facilitant-los espais de coordinació i de

trobada i respectant que les veritables protagonistes són les organitzacions ja constituïdes. Actualment, Calala té dos programes principals d'ajuts, un per a organitzacions i fons de dones a l'Amèrica Llatina i el Carib i un altre per a organitzacions de dones a l'Estat espanyol, que prioritza les organitzacions de dones migrades. Des de 2010, ha repartit més de 60.000 euros. Els ajuts d'enguany aniran destinats, per una banda, a dues organitzacions de dones de l'Amèrica Central que tinguin dificultats per finançar els seus projectes a causa dels posicionaments polítics i, per l'altra, a tres organitzacions de dones migrades de l'Estat espanyol, que el 2012 va treballar en defensa dels drets laborals de les treballadores domèstiques, i l'associació Mujeres con Voz, de Bilbao, que denuncia les agressions sexuals en l'àmbit del treball domèstic.

Tot i això, Calala encara es troba lluny d'atendre totes les sol·licituds rebudes. Per fer un darrer esforç i estendre la solidaritat feminista a Andalusia i a Catalunya, acaba de llançar la campanya Ajuda'ns a sumar 25.000 euros per al moviment de dones, que durarà fins al 15 de març amb l'objectiu d'augmentar el suport aconseguit durant el 2012, que els va permetre recaptar 21.000 euros mitjançant donacions individuals i altres activitats.

Els fons van ser pioners a l'hora de donar suport a organitzacions de lesbianes, transsexuals i transgènere

Això està canviant. A mesura que minven els recursos propis, comencem a parlar de la necessitat de crear xarxes de suport mutu entre les organitzacions per al sosteniment de la vida diària i comencem a valorar els diners d'una altra manera. En el debat sobre els diners i les organitzacions de dones, els fons de dones hi poden aportar molt, ja que la seva experiència de dècades els ha convertit en una part important del moviment feminista. La rellevància dels fons de dones dins el moviment feminista es posa de manifest en el fet que els fons van ser pioners a l'hora de donar suport a organitzacions de lesbianes, transsexuals i transgènere i a promoure i finançar organitzacions de treballadores sexuals o de treballadores domèstiques.

Les dones migrades contra el racisme

Des del novembre de 2012 i amb el suport de l'Open Society Foundation, Calala finança la iniciativa Aixecant les veus de les dones migrades contra el racisme, un projecte que vol fer visible les veus de les dones migrades per denunciar les actituds racistes, agreujades durant l'actual context econòmic, i influir en les polítiques de migració de la Generalitat i dels ajuntaments.

La iniciativa, nascuda de la col·laboració entre Calala-Fons de Dones, Mujeres pa'lante (un espai d'acompanyament a dones llatinoamericanes), la Taula de Treball sobre Migració, Gènere i Desenvolupament (una xarxa d'organitzacions i dones migrades de Catalunya creada el 2011 després de les jornades sobre Ciutadania Global) i l'agència de notícies amb visió de gènere La Independent, ha ajudat a omplir el buit de les dones migrades dins el movi-

ment feminista i entre les organitzacions contra el racisme i la defensa dels drets de les persones migrades. Aquest fet es va fer palès el gener passat durant la visita a Barcelona del relator especial de les Nacions Unides contra el racisme, quan es va aconseguir que una dona migrada fos una de les encarregades de fer arribar les denúncies de les organitzacions civils al relator. Aixecant les veus de les dones migrades contra el racisme, a més, ha servit per donar impuls al treball de la Taula sobre Migració i Gènere, que havia reduït l'activitat per manca de recursos, cosa que es farà visible el proper 21 de març a la Biblioteca Francesca Bonnemaison, amb la celebració de l'Acció Pública contra el Racisme, un acte on investigadores, professionals i activistes migrades crearan una agenda compartida per denunciar i lluitar contra la xenofòbia.

A les portes de la pau

FOTOGRAFIA: Joan Alvado

Les mares... són les persones que més han perdut arran de la guerra i potser les que més han anhelat la pau per la seua terra. Els darrers 30 anys, més de 30.000 persones han perdut la vida en el conflicte armat entre l'Estat turc i la guerrilla kurda. Al llarg d'aquest temps, moltes dones han hagut d'esperar pacientment, albirant des de la finestra de casa, la tornada dels fills. Algunes esperen que els seus baixen de la muntanya; altres, que tornen de complir el servei militar. Algunes mares, fins i tot, han arribat a tindre fills als dos bàndols al mateix temps.

En aquest sentit, cal tindre en compte que, a Turquia, el servei militar no només encara és obligatori, sinó que pot incloure la destinació de joves cadets a zones de conflicte bèl·lic durant períodes de quinze mesos. Aquesta situació també afecta els joves kurds, de manera que no és cap fàbula o exageració afirmar que, en molts casos, hi ha hagut germans que s'han vist obligats a combatre entre ells.

Mentrestant, les famílies d'aquests joves confien en la seua tornada a casa. Per descomptat, els esperen vius, però, sovint, ni tan sols poden saber si encara són vius o no. De vegades, les mares no tenen permís ni per recobrar els ossos d'un fill assassinat. En aquestes ocasions d'incertesa, les finestres de la llar deixen d'obrir-se per retindre l'olor dels absents i mantenir la casa tal com la van deixar. Tanmateix, moltes d'aquestes dones kurdes moriran sense tornar a veure mai més els seus fills desapareguts.

Actualment, després de molts anys de conflicte, el poble kurd i Turquia inicien un nou procés de pau amb l'objectiu de tancar les nombroses cicatrius de ràbia i patiment. És temps de cruïlla. Per això, les mares tornaran a seure per esperar pacientment a les finestres, un cop més. Darrere d'elles, la força d'un poble ple d'esperances que creu en el seu futur.

Nermin Yildirim

RODA EL MÓN

14-15

El Consell Nacional Siria fa una oferta de diàleg al règim del president Baixar al-Assad

16

La delegació del govern a Madrid continua la seva persecució a la penya Bukaneros del Rayo Vallecano

ITÀLIA // EL CANDIDAT POPULISTA BEPPE GRILLO ACONSEGUIX EL 25% DELS VOTS I ES CONVERTEIX EN UNA FIGURA CLAU AL PARLAMENT

Vencedors i vençuts de les eleccions italianes

Lucio Cascavilla
Roma
@La_Directa

Si les eleccions fossin un simple partit de futbol, podríem dir que, a Itàlia, els dies 24 i 25 de febrer, el partit va acabar en empat. Tot es resoliria amb un partit de retorn a l'urna electoral, però a Itàlia no hi ha segona volta i convocar eleccions novament suposaria mesos d'espera i inactivitat política en un moment molt delicat. D'altra banda, hi ha vencedors i vençuts dins l'empat -fruit d'un complicat sistema electoral- que ha deixat una Itàlia ingovernable.

Les darreres eleccions generals italianes han deixat clar que el país només pot ser governat a través de l'aliança de forces que es detesten (o que haurien de fer-ho). Els tres partits principals, el Partit Democràtic (PD) de centre esquerra, el Poble de la Llibertat (PDL) de centre dreta i el Moviment de 5 Estrelles (M5S, per les seves sigles en italià), que es declara no ser de dreta ni d'esquerra, tots, tenen una veu forta al capítol. El PD -que té la majoria absoluta a la cambra de diputats, però no al senat- ha de decidir si s'alia amb el Moviment de 5 Estrelles, que malparla dels partits polítics, de la política i de la classe dirigent de dretes i d'esquerres (DIRECTA 305), o fa el *Governàssim* amb Berlusconi. Això voldria dir donar la raó a Beppe Grillo, emblemàtic cap de llista del Moviment de 5 Estrelles, que diu que no veu la diferència entre els dos grans partits italians, el PD i el PDL.

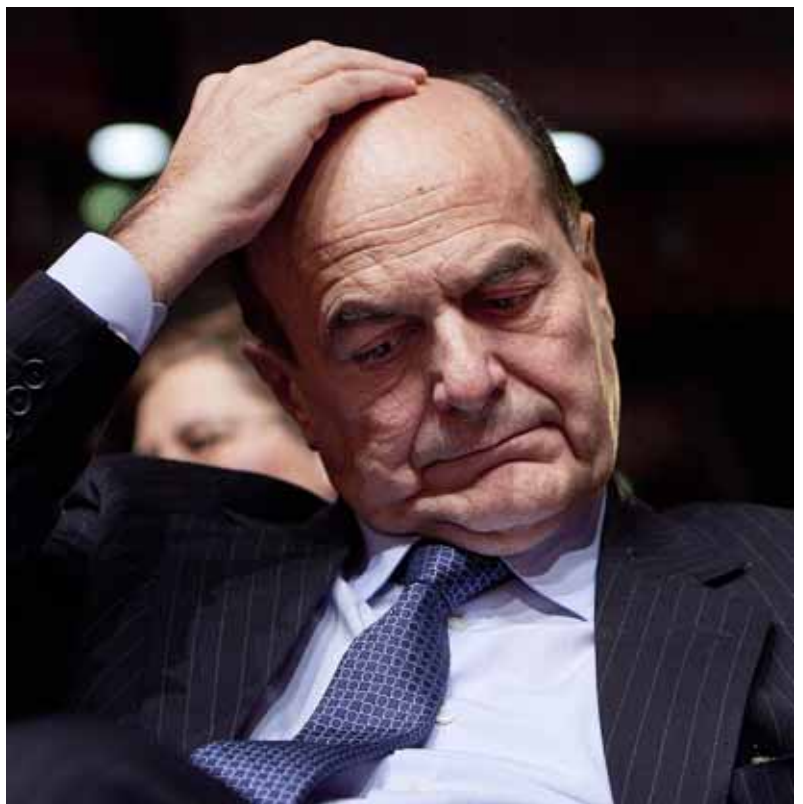
La llista dels vençuts només pot començar amb Pier Luigi Bersani (cap de llista del

PD) i els seus aliats d'esquerres, que estan tan convençuts de guanyar els comicis que van fer una campanya de puntetes, parlant del bé comú i evitant fer promeses o propostes, buscant el centre més que el que els demanava el seu electorat. Les urnes els van castigar el dia 25 i només van aconseguir un 30% dels vots, que els dona la majoria absoluta a la cambra baixa, però no a l'alta, fet que incapacita la legislació.

El segon gran perdedor és l'exprimer ministre Mario Monti, que volia fer de balança entre els dos grans grups i no es va posicionar per cap dels dos. Segons els sondejos, hauria pogut aconseguir entre un 15 i un 20% dels vots i s'hauria pogut aliar amb Bersani per governar Itàlia amb "rígore", "austeritat" i les regles imposades des de la Unió Europea. La campanya de Monti era la dels comptes. Calia posar ordre absolutament. Però només va aconseguir un 9% dels vots.

La llista dels vençuts només pot començar amb Bersani i els seus aliats d'esquerres

Entre els perdedors, també hi ha Antonio Ingròia, que encapçalava la llista d'excomunistes, ecologistes i legalistes (relacionats amb el moviment IDV d'Antonio Di Pietro). Però el 2% dels vots no els va permetre ni tan sols entrar al parlament per poder batallar pels drets de tota aquella gent que no veu amb bons ulls les polítiques del Banc Central Europeu, l'FMI o el Banc Mundial.

Més enllà dels perdedors, però, hi ha vencedors de l'empat. El primer és Beppe Grillo. El seu Moviment de 5 Estrelles, nascut fa prop de tres anys, que declara que no és d'esquerres ni de dretes, sense líder (a part del mateix Grillo) i que mai no ha deixat clar qui era el candidat a primer ministre, va aconseguir el 25% dels vots. Les enquestes n'hi donaven el 15%. Amb un resultat tan sorprenent i després d'una campanya electoral d'atac a esquerra i a dreta, avui es troba en una posició d'autèntica balança al senat. Amb aquesta posició, Grillo pot impedir l'aprovació de totes les lleis que resultin incòmodes a la seva política populista.

L'altre gran vencedor de les eleccions no pot ser altre que l'home que, per propis interessos privats personals, ha desmuntat la política italiana dels darrers vint anys: Silvio Berlusconi. El seu partit, després d'un any de silenci, havia caigut a nivells baixíssims de popularitat, del 12-15%. Des

En contra de tots els pronòstics, Pier Luigi Bersani només va aconseguir un 30% dels vots / MASSIMO PERCOSSI

de principis de desembre, però, *il Cavaliere* ha aparegut cada dia als principals canals de televisió participant en tot tipus de programes i, davant la incredulitat de molta gent, s'ha recuperat i va aconseguir quasi el 30% dels sufragis. El PDL va perdre la majoria de la cambra de diputats per només un grapat de vots. Sempre a l'atac, Berlusconi ha promès el cel i la terra, com en totes i cadascuna de les campanyes electorals, i és el vencedor més clar de les eleccions perquè ha deixat el parlament fortament dividit, podrà negociar l'elecció del proper president de la república i impedir l'aprovació de qualsevol llei que danyi els seus interessos. ◀

+info

El feixisme del tercer mil·lenni s'estavella en el salt del carrer a les urnes Article de Bertran Cazorla a la web de la DIRECTA: ves.cat/dyVF

L'ORIENT MITJÀ // ELS INTENTS PER ESTABLIR UN DIÀLEG AUGMENTEN MENTRE LA VIOLÈNCIA CONTINUA I LA GUERRA ENTRA EN EL SEU TERCER ANY

Una solució política pel conflicte de Síria?

Nico Lupo
Beirut
@niluso

Síria encara el tercer any del conflicte armat. La catàstrofe humanitària s'agreuja a mesura que passa el temps i les divisions al país es fan més profundes. Mentre els drames personals es compten per milions, els intents per establir un diàleg entre el règim i l'oposició augmenten. Però les declaracions que mostren una predisposició al diàleg no han fet disminuir la violència. I les reunions entre la diplomàcia nord-americana, russa o britànica per buscar una solució han anat en paral·lel als acords per augmentar la participació d'aquests països en el conflicte. Moaz al-Khatib va sorprendre tothom quan va fer una oferta de diàleg al règim d'al-Assad el 30 de gener. El líder del Consell Nacional Sirià (CNS) demanava, alhora, l'alliberament de 150.000 persones preses i que la població siriana de l'exterior no tingués problemes per renovar els passaports a les ambaixades. Per primer cop, l'oposició no exigia la dimissió del president

El líder del Consell Nacional Sirià va proposar obrir el diàleg amb el règim d'al-Assad el 30 de gener

Baixar al-Assad com a condició per dialogar. El règim va desestimar l'oferta en un primer moment, però, setmanes més tard, va dir que acceptava negociar "amb qualsevol persona".

El gest d'al-Khatib "mostra que la necessitat d'establir una negociació per sobre d'un enfrontament total és una idea que ha madurat en l'oposició", ex-

plica Fadia Kiwan, directora de l'Institut de Ciències Polítiques de Beirut. Al-Khatib és un home moderat i gaudeix de bona imatge, tant dins com fora el país. Però algunes veus consideren que la seva proposta posa en perill els fràgils equilibris de l'oposició, a l'interior de la qual no van trigar a aparèixer les crítiques. Alguns dels 63 membres que formen el CNS van desestimar l'oferta llençada pel màxim dirigent, fet que va demostrar les divisions internes del CNS i, per extensió, la manca d'unitat entre la gent que vol la

caiguda del règim. Per la seva part, Alain Gresh, director adjunt de *Le Monde Diplomatique*, destaca que "el CNS no representa el conjunt de l'oposició", però puntualitza que aquestes divisions "també afecten un règim que ha demostrat que no està del tot unit". Aquestes divisions, creu, poden sabotjar d'entrada qualsevol iniciativa.

L'EXÈRCIT LLIBRE SIRIÀ

Un dels dubtes que es plantegen és la capacitat d'influència del CNS sobre l'Exèr-

Un milió de persones ha marxat de Síria i dos milions més són desplaçades internes / IHH HUMANITARIAN RELIEF FOUNDATION

cit Lliure Sirià (ELS). Qualsevol acord haurà de comptar amb el vist-i-plau de les brigades que lluiten contra el règim baasista. Recentment, el cap del comandament comú de l'ELS, Salim Idriss, va declarar que "estava preparat per prendre part en un diàleg", però hi havia d'haver "una decisió clara sobre la resignació del cap de la banda criminal", en referència a al-Assad. "Això és el mínim que demanem com a rebels", va afegir. El govern sirí, per la seva banda, sempre ha desestimat qualsevol oferta de diàleg

eco**festes**
Solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

Reunió entre el vicepresident dels Estats Units Joe Biden i el líder del Consell Nacional Siríà Moaz al-Khatib el 5 de febrer / USBOTS-CHAFTBERLIN

que inclogui exigències. “No és acceptable dir que vols dialogar i, alhora, imposar condicions”, explica Alain Gresh en una conversa telefònica. L'única manera d'aturar la violència és fer els passos per establir “una transició política que condueixi a unes eleccions lliures i democràtiques”. Gresh, periodista nascut a Egipte i resident a París, diu que ambdues parts hauran de cedir si realment volen aturar una violència que ja ha arribat al cor de Damasc.

“L'objectiu principal del president Baixar al-Assad és mantenir-se al poder fins a les eleccions de 2014”

El règim continua dient que la insurrecció és una conspiració estrangera i que els seus combatents són “terroristes, mercenaris o traficants de drogues”, com va reiterar al-Assad en una entrevista publicada aquest cap de setmana. Però també s'ha mostrat disposat a negociar “amb qualsevol persona, inclosos aquells militants que lliurin les armes”.

“L'objectiu principal de Baixar al-Assad és mantenir-se al poder fins al 2014”, diu la politòloga Fadia Kiwan. Aquell any, es preveu la celebració d'eleccions presidencials, però es dubta de les intencions d'al-Assad. Si bé el ministre d'Exteriors iranià va dir que “al-Assad, com d'altres, participaria en aquests comicis”, sembla difícil que continuï al poder. En cas de victòria, es podria mantenir com a president fins al 2028. “El que vol al-Assad és salvar la seva imatge i sortir amb el cap ben alt”, assegura Kiwan. Per aquesta professora libanesa, el discurs del règim ha calat i ha aconseguit que el conflicte sigui vist, cada cop més, com una lluita d'usurpació del poder en lloc d'un combat contra una dictadura. “El règim es veu reconfortat i sap que l'exèrcit continua tenint més mitjans que l'oposició”, explica Kiwan.

MÉS ENLLÀ DE SÍRIA

Ja fa dos anys que el conflicte assola el país. Hi ha, almenys, dos milions de persones desplaçades internament i, aquesta setmana, el nombre de refugiades que han abandonat Síria arribarà al milió, segons dades de les Nacions Unides. “Una part de la població siriana està molt can-

sada, en tots els sentits, del que està passant”, assegura Gresh. “Crec que, si hi ha gent que entra amb valor a favor d'un procés de negociació -continua Gresh- hi pot haver una reacció positiva d'una part de l'opinió siriana en tots els camps”. Per arribar a una negociació, és imprescindible un acord entre els estats que participen en el conflicte a favor d'uns o altres. La prolongació del conflicte ha fet que alguns estats s'inclinin cada vegada més per una solució política i no militar. “Un acord entre els EUA i Rússia arrossegaria la resta d'estats que hi participen”, assegura Gresh. Els contactes entre representants dels dos països s'han fet més freqüents aquestes últimes setmanes.

Però la ingerència estrangera sembla que continuarà mentre duri el conflicte. Els EUA oferiran ajuda no letal a l'ESL per primera vegada de manera directa i el ministre d'Exteriors britànic, William Hague, ha assegurat que la prohibició d'enviar armes a Síria no pot continuar si el conflicte es prolonga, fent referència a l'embargament de la UE. Un altre dels països que participa activament en el conflicte és l'Iran. El règim siríà és un gran aliat seu i Síria un país estratègic perquè permet la connexió de Teheran

amb Hezbollah al Líban. Un dels motius de l'interès dels països del Golf per un canvi de règim a Síria és debilitar l'Iran, que ha guanyat molt de pes a la regió, però que travessa una dura situació econòmica a causa de les sancions imposades pels EUA i la UE. La represa de les negociacions sobre el seu programa nuclear obre una finestra per discutir sobre el futur de Síria.

IMPUNITAT PELS RESPONSABLES?

Bombardejos, llançament de càrregues de dinamita a zones civils, execucions de presoners, tortures, etc. El conflicte siríà no s'escapa dels crims de guerra i contra la humanitat. “Som capaços d'identificar els autors d'alt nivell d'aquests crims, aquells que decideixen, organitzen i planifiquen” als dos bàndols, ha afirmat Carla del Ponte, membre de la comissió d'investigació sobre les violències a Síria per les Nacions Unides. Fiscal del Tribunal Penal Internacional per l'antiga Iugoslàvia, del Ponte ha declarat: “Ara toca reaccionar; és increïble que el Consell de Seguretat de l'ONU no hagi pres cap decisió respecte a això”. “Síria no ha ratificat els estatuts de Roma”, explica el professor de dret internacional Sami Salhab, “per tant, és necessari un acord unànime del Consell de Seguretat si es vol establir un tribunal especial”. Un acord que, a hores d'ara, sembla impossible tenint en compte les divergències existents entre els cinc països amb dret de veto.

Per primera vegada, els EUA oferiran ajuda no letal als rebels de manera directa

La qüestió de la impunitat sobrevoia en una possible transició. Gresh fa una comparació amb el cas de l'Amèrica Llatina, si bé les condicions “no són totalment les mateixes”. Les transicions democràtiques en països com l'Argentina o Xile es van fer garantint la impunitat dels responsables dels crims. “Ho podem lamentar des del punt de vista dels principis”, explica Gresh, “però algun dia s'hauran de rendir comptes”. Gresh i Salhab coincideixen que potser no és realista fer un procés previ si el que es vol és una transició negociada per acabar amb un conflicte que s'ha cobrat la vida de prop de 70.000 persones. ◀

LA DIRECTA PUNTS DE VENDA

BARCELONA — Gràcia
Aidarull - Martínez de la Rosa, 57
Cap i Dua - Torrent de l'Olla, 57
Infoespai - Plaça del Sol, 19
Talla - Verdri, 12
Papeteria Cercles - Bailen 201
Estiano - Roselló amb Castellidos
Quiosc - República Argentina 238
BARCELONA — Eixample
Quiosc Manu - Nàpols-Roselló
BARCELONA Guinardó
Rocaquimarda - Xiprer 13
BARCELONA — Sant Andreu
Bar La Lira - Coroleu, 15
Quiosc Comerc - Plaça Comerc
Quiosc Rambla - Fabra i Puig, 10
Ateneu Libertari - Coroleu, 82
BARCELONA — Nou Barris
Casal de Barri de Prosperitat -

Plaça Àngel Pestalons s/n
Ateneu Popular de 8 Barris -
Portlligat, 11-15
Can Basté - Fabra i Puig, 274
BARCELONA — Ciutat Vella
Taller de Músics - Requesens, 3
Espai Icaria - Arc de Sant
Cristòfol, 11-23
Xarxa Consum Solidari - Pl. Sant
Agustí Vell, 15
El Lokal - Cera, 1 bis
La Rosa de Foc - Joaquim Costa, 34
Logotopia - UB Raval, Dim. 10-18h
Quiosc Colom - Rambles
Etnomusic - Bonsucres 6
Quiosc Tallers - Rambles
BARCELONA — Sants
Centre Social de Sants -
Dizinelles, 30

Espai Obert - Violent d'Honorria, 71
La Ciutat Invisible - Riego, 35
Terra d'Escudella - Premià, 20
Teteria Malea - Riego, 16
Quiosc Cotxeres - Sants, 79
Quiosc Francisco - Vilardell
Coop57 - Premià, 15
Kotton club - Rossend Arús, 9
BELLATERRA
Quiosc de Ciències de la
Comunicació
BERGÀ
Llibreria La Mafalda - Plaça
Viladomat, 21
CALDES DE MONTBUI
Quiosc del Caprabo - Av. Pl. I
Margall, 183
Papeteria Can Rosell - Av. Josep
Fontcuberta, 118

CARDEU
Quiosc del Centre - Ctra. de
Canoves, 4
CORNELLÀ DE LLOBREGAT
CCT - Ctra. d'Espiguens, 46
Ateneu Popular de Cornellà -
Jacint Guerttero, 8
ESPLUGUÉS DE LLOBREGAT
Ubuud - Joaquim Rosal, 22
Quiosc - Joaquim Rosal amb
Laureà miró
GAVÀ
Art Voltaic - Sant Joan, 1
SIRONA
Les Voltes - Plaça del Vi, 2
Quiosc - Plaça Catalunya
Logotopia - UdG, Di. 10-18h.
GRANOLLERS
La Gralla - Plaça dels Cabrits, 5

Anònims - Miquel Ricomà, 57
El Racó Ecològic - Roger de
Flor, 85
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Quiosc - Plaça del Repartidor
IGUALADA
Llibreria Cal Rabell - Santa
Caterina, 17
MAÑRESA
Llegim - Ptg. Capità Gall, 4
LLEIDA
Can Ramon - Batxada de la
Trinitat 5
Espai Fúnic - Pl. Margall, 26
MAJANET
Moe's - Joc de la Pilota, 9
MARTORELL
Llibreria Miró - Francesc
Santacana, 12
Llibreria Papeteria Estel - Av. Dr.

Francesc Massana, 16
MATARÓ
Llibreria Dòria - Pujol, 9
MOLINS DE REI
Barba - Rafael Casanova, 46
PALMA DE MALLORCA
Llibreria Mallorca - Església de
Santa Eulàlia 11
EL PRAT DE LLOBREGAT
Llibreria Drac - Ferran Puig 38
RIPOLL
Gràfic Paper - Progrés 27 i
Mossen Cinto Verdaguera, 14
ROPOLLLET
El Local - Monturiol, 32
SABADELL
Can Capablanca - Comte Jofre 30
SANTA COLOMA DE GRAMENET
Aramateix - Montserrat 3

La Krida - Sicília, 97
Distriutives - Sant Ramon, 22
SANT BOI DE LLOBREGAT
Bar Sense Nom - Plaça de les
Preses, 3
Dixdorf - Ronda Sant Ramon, 113
SANT FELIU DE LLOBREGAT
Ateneu - Vidal Ribes, 23
Teteria India - Jacint Verdaguera, 9
SANT JOAN DESPI
Kiosk Dot - Pg. Canal s/n amb
Av. Barcelona
Gràfic Paper - Progrés 27 i
Mossen Cinto Verdaguera, 14
SANT PERE DE RIBES
Gabalda - Plaça de la Font, 2
LA SEU D'URGELL
Llibreria La Llibreria - Sant Qt. 1
SITGES
Quiosc Can Jornet - Major, 8

TARRAGONA
CGT - Rambla Nova, 97-99, 2n
TÀRRAGA
Llibreria Bufavents - Major, 23
Fem Cadena - Av. Barcelona, 81
TEKRASSA
Terrassa Respon - Societat, 6
Sodegou - Carrissers 8
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
La Fornal - Sant Julià, 20
VILADECANS
Llibreria Eis Nou Rals - Sant
Joan, 19

RODA EL MÓN

MADRID // LA DETENCIÓ DE TRETZE AFICIONATS DEL RAYO VALLEGANO ES VA PRODUIR DESPRÉS DE LA MANIFESTACIÓ DEL 23-F

Setge als **Bukaneros**Ricard Sáez
Barcelona
@La_Directa

El barri madrileny de Vallecas s'ha tornat a veure sacsejat per ràtzies policials contra els sectors més combatius dels seus moviments socials. L'acció policial va resultar en la detenció de tretze aficionats del Rayo Vallecano -onze d'ells, membres de Bukaneros- els dies 25 i 26 de febrer. Aquest grup d'afició del club de futbol de Vallecas, des de la seva fundació, s'ha caracteritzat per interessar-se en afers socials i polítics que transcendeixen el futbol i s'ha impregnat de la cultura de lluita obrera i veïnal que, malgrat tot, s'ha mantingut a la zona del Puente de Vallecas.

El grup Bukaneros torna a estar al punt de mira de les forces policials sota el control de Cristina Cifuentes, delegada del govern a Madrid. La policia ha declarat que les tretze detencions han estat motivades per una denúncia posada per la directiva del Rayo Vallecano pel sabotatge fet a la instal·lació elèctrica de l'estadi Maria Teresa Rivero el 23 de setembre de 2012. Aquell dia, es disputava un partit contra el Real Madrid, que es va acabar suspent per problemes en la il·luminació de l'estadi. Entre els tretze detinguts, però, no només hi ha membres de Bukaneros, també hi trobem integrants de la Plataforma Agrupación Deportiva Rayo Vallecano (ADRV), entre altres, el seu president. Aquesta plataforma, sense posicionar-se obertament en temes socials, s'ha caracteritzat per fer crítiques a la gestió poc transparent del club propietat de la família Ruíz Mateos.

DENÚNCIES DE MUNTATGE POLICIAL

Tot i que, fa mesos, el club va interposar una denúncia pels fets ocorreguts a la instal·lació elèctrica moments abans del partit esmentat, la directiva ha declarat que mai no ha acusat membres de Bukaneros ni cap altre grup de l'afició pels fets del 23 de setembre. Des de fonts propes

res als detinguts, s'alerta que aquestes detencions arriben poc després de les manifestacions multitudinàries del 23-F a Madrid, al final de les quals hi va haver càrregues policials. A la roda de premsa convocada per Bukaneros, la Plataforma ADRV i Madres contra la Represión el dia després de les detencions, una portaveu

La delegació del govern a Madrid ja ha actuat contra aquesta pena de futbol en altres ocasions

d'aquest últim grup va dir que "des de fa uns anys, des de el sistema capitalista, criminalitzen, estomaquen i detenen els nostres joves i, sense cap mena de vergonya, també orquestran muntatges per justificar els atacs als quals ens sotmeten". Darrere d'aquestes paraules, hi ha un llarg historial d'assetjament policial, d'amenaques velades per part de la delegada del govern a Madrid i de campanyes mediàtiques organitzades per capçaleres

madrilenyes i alguns canals de TDT vinculats a l'extrema dreta, on s'ha criminalitzat aquest grup de seguidors del Rayo Vallecano. La delegació del govern a Madrid ja ha actuat contra aquesta pena de futbol després d'una jornada de protestes, tal com va passar després de les jornades del 25 de setembre, sota el lema *Rodegem el Congrés*, o la vaga del 14 de novembre de 2012. Un altre fet molt present a la memòria de l'afició del Rayo i dels moviments socials de Vallecas és que aquestes detencions han tingut lloc poc temps després de la posada en llibertat amb càrrecs d'Alfonso Fernández, conegut com a *Alfon*. El dia de la vaga general europea del 14 de novembre de 2012, aquest jove activista de Vallecas va ser

Pancarta de Bukaneros dirigida a Cristina Cifuentes

detingut, juntament amb la seva companya, sota l'acusació de possessió de material explosiu. Dos dies més tard, el jutge el va enviar a la presó, on va romandre dos mesos, gran part d'aquest temps sota el règim d'internament FIES-5, un dels més restrictius de la legislació penitenciària.

SITUACIÓ PROCESSAL

Tot i que la policia va esgotar el termini legal de 72 hores de detenció i no va posar els detinguts a disposició judicial fins al dijous 28 de febrer, els arrestats van sortir el mateix dia en llibertat sense càrrecs. El mecanisme que va usar el jutjat d'instrucció número 14 de Madrid, que és el que estava de guàrdia en el moment de les detencions, va ser el d'inhibir-se a favor del jutjat número 28, on el 2012 es va presentar la denúncia per danys a les instal·lacions elèctriques del club. Ara, aquest jutjat haurà de dictaminar mesures cautelars, si s'escauen, contra els membres de l'afició del Rayo.

CAMPANYA DE SOLIDARITAT

Com en altres ocasions, els moviments socials de Madrid i, en concret, del barri de Vallecas s'han mobilitzat per mostrar el seu rebuig a l'assetjament que pateixen la gent de Bukaneros. El mateix dijous a la nit, desenes de persones van rebre els

Més de 1.500 persones es van manifestar per demanar la llibertat sense càrrecs dels detinguts

tretze detinguts a mesura que eren alliberats amb abraçades i cànctics de "*Bukaneros libertad*". El dia abans a la tarda, més de 1.500 persones es van manifestar pels carrers de Vallecas per demanar la llibertat sense càrrecs dels detinguts, malgrat el poc temps que van tenir les organitzadores per preparar la convocatòria. A les xarxes socials, moltes persones d'arreu de l'Estat espanyol han manifestat el seu suport als detinguts. ◀

EXPRESSIONS

Les falles tornen a reflectir rebel·lia i crítica social

Una actitud diferent entre els entorns dels moviments socials i l'esquerra i la pròpia realitat sociopolítica valenciana estan motivant una repolitització –o una politització cap a postures rupturistes, per ser més exactes– de les Falles. Un retorn a l'ADN original d'una de les festes més indòmites que hi ha.

Joan Canela i Barrull

@joancanela

A València, es diu que si Rita Barberá repeteix com a alcaldessa un mandat rere l'altre, és només per poder sortir al balcó de l'Ajuntament durant les mascletades de les Falles. Des de l'any passat, però, aquesta festa se li ha fet agra. Una iniciativa anònima i nascuda a les xarxes socials anomenada Intifalla anima a concentrar-se sota el balcó consistorial per xiular els càrrecs polítics que hi apareguin. La Intifalla va néixer l'any passat, seguint l'estela de la primavera valenciana, amb un èxit tan notable que Mariano Rajoy va anul·lar la seva visita a València. Enguany, les primeres convocatòries han agafat encara més força i no han servit de res les amenaces de Miquel Domínguez, regidor de Seguretat Ciutadana, que alertava les que es volguessin manifestar que "s'ho pensassen bé". A la convocatòria general contra la corrupció i les retallades, s'hi han afegit d'altres crides, com les de persones acomiadades de Ràdio Televisió Valenciana, empleades municipals o el Col·lectiu de Músics en València. El que era el principal aparador del poder i la popularitat del PP valencià ha passat a ser el millor escenari per mostrar l'oposició a les seves polítiques.

Però no només es tracta d'una protesta més o menys multitudinària o del fet que la claca popularista, in comptable en altres èpoques, sigui incapaç d'ocupar el lloc privilegiat sota el balcó, sinó que el sentiment de malestar comença a penetrar en el cor d'una festa que, des de la transició, ha estat el principal nucli aglutinador de la dreta reaccionària valenciana. El 19 de febrer, durant la crida que anuncia el principi de les Falles, una bona part del públic va xiular

lar la classe política present. Ho va fer de manera espontània i sense necessitat de cap convocatòria. I això va encendre totes les alarmes a la seu del carrer Quart. També a l'exposició del Ninot, les artistes falleres van decidir que totes les seves obres lluïssin un cartell contra l'augment de l'IVA cultural. Les pressions de la Junta Central Fallera i del regidor de Cultura, Francisco Lledó, no van servir de res, ben al contrari, el Gremi d'artistes ha anunciat que no vol "polítics de Madrid" al balcó de l'Ajuntament aquestes Falles.

FALLES MÉS REBELS

L'ús de les Falles per mostrar el malestar social no es limita només a les protestes que s'hi fan. Les comissions que reivindiquen una recuperació de l'ADN satíric,

crític i rebel de les festes no paren d'augmentar.

Fa deu anys, van néixer les Falles Populars i Combatives (FPC) i les del Centre Social Terra, una iniciativa nascuda de l'esquerra independentista i que sumava les noves generacions a les falles d'esquerres que havien resistit les purgues de finals dels anys 70 -bàsicament, agrupades al voltant de l'Associació d'Estudis Fallers i la Falla Arrancapins, com a comissió més destacada. Marc Gonzalo, de la FPC, fa notar que hi ha hagut un canvi d'actitud entre sectors de l'esquerra i els moviments socials, més disposats a participar a les festes amb propostes pròpies, però també a col·laborar amb les comissions tradicionals. En aquest sentit, Gonzalo destaca, no sols les excel·lents relacions que tenen amb

Arrancapins, sinó també la comunicació fluïda amb falles de Ciutat Vella, que els han ajudat a esquivar el boicot municipal cedint-los permisos d'activitat. L'exemple s'estén i, enguany, el CSO La Fusteria del Cabanyal també ha preparat el seu propi programa de Falles i s'han creat comissions alternatives a Mislata i Gandia, aquesta darrera, amb el nom de La Delicà.

Però l'ús dels monuments per difondre missatges crítics no és només patrimoni de les Falles més o menys alternatives. Després de dècades de domesticació, cada cop són més les comissions que endureixen el missatge de les seves falles. Aquest és el cas, per exemple, de la comissió General Barroso-Litògraf Pasqual i Abad, que plantarà un monument dissenyat pel dibuixant Paco Roca i titulat *Guanya la banca*, on un immens banquer d'onze metres mou els fils dels titelles de l'exèrcit, la política, l'Església i la monarquia. Per la seva banda, la comissió Regne de València-Duc de Calà

Fa deu anys, van néixer les Falles Populars i Combatives (FPC) i les del Centre Social Terra

Les falles humanes mòbils de la campanya de tancament dels CIES van participar a les Falles alternatives de 2011 / HELENA OLCINA I AMIGO

bria dedicarà el seu monument infantil al conflicte del Sàhara, mentre d'altres, com Castellfabib-Marqués de Sant Joan i Lepanto-Guillem de Castro, apostaran per la innovació estètica -una altra de les crítiques a les Falles- i optaran per monuments de cartró cru, més ecològics i barats i muntats per les pròpies falleres. En altres casos, són els moviments socials els que busquen la col·laboració del col·lectiu faller; és el cas del 15-M d'Orriols, que tornarà a repetir la iniciativa de premiar el millor ninot indignat del barri. ◀

El triomf de les males llavors

Nick Cave & The Bad Seeds publiquen 'Push the Sky Away', el quinzè treball de l'australià i la seva banda

Roger Bonastre
@La_Directa

Madrid, sala La Riviera, 22 d'abril de 2013: els llums s'apaguen i més de mitja dotzena de siluetes ocupen l'escenari; pocs segons després, la claror retorna i fa visible la formació més completa i versàtil dels Bad Seeds. M. Harvey, W. Ellis, J. Sclavunos, C. Savage, B. Bargeld, M. Casey i T. Wydler prenen posició, l'expressió greu i els instruments a punt pel combat, americanes fosques i camises obertes, sabates punxegudes i mirades de franc tirador; ben bé, recorden una banda de gàngsters. Casey

arrenca del seu baix el batec rítmic de "Do you love me?" i, del no-res, sorgeix una figura esprimitxada, nerviosa, llançant cames i braços en totes direccions, mirant d'abastir tot l'escenari. Com un predicador llunàtic, Nick Cave condueix la tempesta sonora de Harvey i companyia cap al clima de la peça: els Bad Seeds s'acosten als micròfons i canten a crits "M'estimes? M'estimes?" i, finalment, després d'un instant de silenci, presagi d'un nou esclat, Cave s'afanya a reblar el clau: "M'estimes? Com jo t'estimo a tu?".

La cançó pertany al disc *Let Love In* (1992), una obra excepcional que combina tots els colors de la paleta temàtica de Cave: amor (que allibera, però també

Els colors de la paleta temàtica de Cave: amor (que allibera, però també condemna), sexe, religió i violència

condemna), sexe, religió i violència. Tot plegat, sense pietat ni concessions a valors morals ni socials de cap mena, encaixat a pressió en cançons de quatre minuts, en una fusió extraordinària de soroll i bellesa, de mala llet i lirisme, de rock, blues, punk i gospel.

Mick Harvey, Blixa Bargeld, Barry Adamson, Hugo Race i Nick Cave en els seus inicis

A l'esmentada, la segueixen cançons com "Papa Won't Leave You, Henry", "The Mercy Seat" o "The Weeping Song", retrats de personatges turmentats i erràtics, víctimes i botxins; però també arriba el torn de "The Ship Song" o "Into My Arms", celebracions a l'amor redemptor, tot plegat vestit amb guitarres elèctriques i acústiques, percussions de tota mena, violins, orgues i pianos, del crit agònic al xiuxiueig més íntim.

La trajectòria de Nick Cave & The Bad Seeds abraça més d'un quart de segle / LULU URDAPILLETA

LES LLAVORS GERMINEN

Vint-i-un anys abans, el febrer de 1980, Nicholas Edward Cave (Warracknabeal, Austràlia, 1957) i els seus companys de la banda The Birthday Party aterren a Londres, sense diners ni un projecte artístic definit. El grup sobreviuria tres anys deixant un llegat de tres discos, barreja inestable de punk, rock gòtic i blues desmanegat. De les cendres de Birthday Party, en naixeria la carrera de Cave i la de la seva banda, The Bad Seeds, forma-

EL NOU ROCK EN CATALÀ ÉS POÈTIC I DESCARAT A L'HORA!

LO PETIT COMITÈ "NO CALLAREM FINS TOCAR A FERRERIES!"

UNA PROPOSTA CULTURAL AL MARGE DEL CAPITALISME

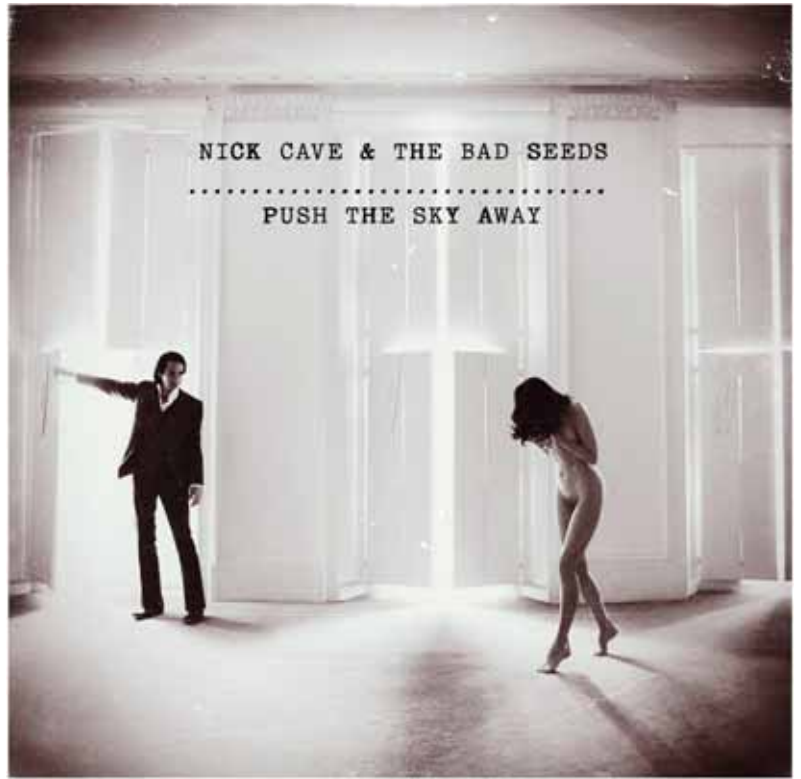
ROUNDE **Kasba**

EDONA SUPORT A LES XARXES SOCIALS POPULARS

WWW.KASBAMUSIC.COM

CRANC SEMPRE ENFERE

CRANC SEMPRE ENFERE

ció de músics tan arriscats com virtuosos, liderada pel multiinstrumentista Mick Harvey.

La trajectòria i l'obra de Nick Cave & The Bad Seeds abraça més d'un quart de segle i gairebé una vintena de treballs, dels quals, a més de l'esmentat *Let Love in*, paga la pena destacar *The Henry's Dream* (1992), *The Boatman's Call* (1997), *No More Shall We Part* (2001) i *Abattoir Blues/The Lyre of Orpheus* (2004), obres que donen sentit a tota una carrera, monuments a la música d'arrel nord-americana, el rock, el blues i el gospel, ara tensa i solemne, ara estrident i visceral.

Serien, però, els duets amb PJ Harvey i Kylie Minogue ("*Henry Lee*" i "*Where The Wild Roses Grow*", respectivament) els encarregats de catapultar un àlbum de Nick Cave (*Murder Ballads*, 1996) als circuits més comercials de la música popular. Per bé o per mal, ja no se'n mouria. L'australià acceptaria de bon grat l'è-

xit comercial, però no el circ mediàtic que sovint se'n deriva: "La meva musa no és un cavall de curses, no competim amb ningú, ella em regala cançons i, per tant, li dec un gran respecte". Amb aquestes paraules, Cave rebutjaria el seu nomenament com a "millor artista masculí" als Mtv Music Awards de 1996.

"La meva musa no és un cavall de curses, no competim amb ningú, ella em regala cançons i, per tant, li dec un gran respecte"

Actualment, l'obra de Nick Cave, cantant, novel·lista, poeta, guionista, compositor de bandes sonores i pare de quatre fills, habita l'espai privilegiat on els conceptes independència artística i

música popular de masses no són incompatibles, l'espai de llibertat desacomplexada on trobem l'obra d'altres icones del gènere com Bob Dylan, Neil Young o Leonard Cohen, un espai guanyat disc a disc, concert a concert.

CAVE EMPENY EL CEL ENLLÀ

Push the Sky Away (2013), darrer treball de Cave i els Bad Seeds, és fruit d'aquesta llibertat, el primer disc de la banda sense la participació de Mick Harvey, baixa des del 2009 per desavinences artístiques amb Cave. D'aleshores ençà, Warren Ellis dirigeix la banda i, juntament amb Cave, lidera Grinderman, controvertit *alter ego* de Nick Cave & The Bad Seeds. *Push the Sky Away* sembla una obra de transició (cap on?), les cançons creixen contingudes i mai no acaben d'esclatar. Malgrat tot, és un treball prou digne, atmosfèric i solemne, amb cançons que tard o d'hora trobaran un lloc destacat al catàleg, ja llegendari, de l'australià i les males llavors. ◀

+ info

Nou treball: *Push the Sky Away* (febrer 2013, Bad Seeds Ltd.)
www.nick-cave.com
Nick Cave & The Bad Seeds actuaran a Barcelona el proper 25 de maig

Per saber-ne més:

— *Kicking Against The Pricks: An Armchair Guide to Nick Cave*. Amy Hanson, 2005
— *Bad Seed: The Biography of Nick Cave*. Ian Johnston, 1996
— *Nick Cave: A Study of Love Death and Apocalypse*. Roland Boer, 2012
— *Nick Cave: Sinner Saint: The True Confessions, Thirty Years of Essential Interviews*. Mat Snow, 2011
— *Nick Cave: The Complete Lyrics* Nick Cave, 2007

Terra d'escudella

C/ Premià, 20 baixos. Sants (Bcn)
www.tdk.cat tel. 93 422 15 13

una altra economia és necessària
una altra forma d'establir ja és possible

coop57
serveis financers ètics i solidaris
www.coop57.coop

COOPERATIVA AUTOGESTIONÀRIA
www.laciutatinvisible.coop
ATREVEIX-TE A IMAGINAR-LA

arç
cooperativa
www.arccoop.coop

COL·LECTIU RONDA
assessorament JURÍDIC
a PERSONES i entitats
d'economia SOCIAL
www.ronda.coop

'La Haine' fa divuit anys

Es recupera en DVD i Blu-ray aquesta peculiar mostra de cinema social que concilia les observacions quotidianes amb una energia apta per a un públic juvenil

Ignasi Franch
@ignasifranch

Apoques setmanes del divuitè aniversari de la seva estrena internacional a Cannes, *La Haine* (l'odi, en francès) roman vigent com el dia de la seva estrena. El segon llargmetratge de Mathieu Kassovitz va servir per donar visibilitat internacional -des d'una perspectiva artística, però també de comentari polític- als conflictes produïts a les perifèries de les grans urbs franceses. Ara, aquest film es recupera en noves edicions en formats DVD i Blu-ray, acompanyat de curtsmetratges del seu realitzador.

La pel·lícula s'obre amb imatges d'arxiu de disturbis, de desafiaments ciutadans i violència institucional. S'obre, també, amb una frase emblemàtica. "És la història d'un home que cau d'un edifici de cinquanta pisos. Per tranquil·litzar-se mentre cau al buit, no para de dir-se: fins aquí tot va bé, fins aquí tot va bé, fins aquí tot va bé. Però l'important no és la caiguda: és l'aterratge", afirma una veu en off. I aquest és un advertiment a l'auto-complaença d'una societat que concentra famílies en risc d'exclusió a barris residencials perifèrics.

**"Fins aquí tot va bé",
es repeteix l'home
mentre cau d'un edifici
de cinquanta pisos**

El món de *La Haine* el poblen joves sense rumb, amants de la lluita i de les acrobàcies urbanes. Part d'aquesta iconografia s'incorporaria al *mainstream*, en el seu vessant més superficial, mitjançant els *blockbusters* francòfons produïts per Luc Besson (*Yamakasi*, *Banlieue 13*). Però la proposta de Kassovitz es manté més a prop del cinema social conciliant la contemplació tensament quotidiana amb

moments més energètics. El film explica 24 hores de vagareig en la vida de tres joves, en un context de manifestacions violentes a causa de l'hospitalització d'un jove sota custòdia policial.

Vinz és la ira precàriament controlada; Saïd, la picaresca; Hubert representa un jove endurit, però meditatiu, contingudament desesperat. És aquest últim qui afirma que l'odi genera odi, que les represàlies creuades condueixen al desastre. Però és ell mateix qui acaba escenificant que no hi ha sortida possible a aquest cercle. Potser per realçar aquest fatalisme, Kassovitz empra una fotografia en blanc i negre, crua i d'aires paradOCUMENTALS. Però s'allunya del muntatge sensacionalista optant per la càmera fixa en incòmodes escenes de brutalitat policial. Pel camí, ofereix parlaments amb aires programàtics, que transmeten una certa artificiositat, però fixen el punt de vista de tres exclosos amb l'ànim de suggerir un debat. El desenllaç, lluny d'emfasitzar el

vessant més solemne del desenvolupament, dimensiona l'absurd de la intolerància amb un final xocant... inspirat en un homicidi real.

KASSOVITZ ES DOMESTICA

Dos anys després, Kassovitz continua amb alguns dels trets de *La Haine* en una obra fins ara inèdita en DVD: *Assassin(s)*. El realitzador empra un argument habitual del cinema d'acció, el d'un assassí a sou que s'enfronta a la vellesa: Wagner acull un jove lladregot, Max, per formar-lo com a deixeble. És el punt de partida al voltant del qual incorpora una nova mirada a una joventut sense expectatives. Però, en aquesta ocasió, no es tracta d'un cicle d'odi que genera represàlies. Aquí, Kassovitz sembla parlar d'una violència desapaixonada que s'ha normalitzat, que es transmet de generació en generació sense que es condemni com els esclats d'ira social i que es processa per fer-la consumible mitjançant la televisió.

Un jove Vincent Cassel encarna el paper de Vinz, el personatge que guarda l'arma de la discòrdia durant tot el film

Tot i la presència d'un personatge gran, *Assassin(s)* és un relat juvenil, sensacionalista i provocatiu. Transmet lletjor, tedi i alienació. El realitzador es va inspirar en un curtmetratge de joventut i potser per aquest motiu coloreja algunes escenes amb un expressionisme molt propi d'aquest format de creació, més alliberat de cotilles industrials. Pel camí, sembla desafiar la lògica en més d'una situació i ofereix un desenvolupament relativament imprevisible gràcies a aquesta certa irracionalitat i a les dificultats de l'audiència per entendre i preveure les decisions dels protagonistes. El resultat, amb nens armats i crims lacònics, és tan impudic i extrem com la càustica paròdia de *sitcom* inclosa al film: plena de violència sexual, va escandalitzar quan es va estrenar.

Vinz és la ira amb prou feines controlada; Saïd, la picaresca; Hubert representa un jove endurit però meditatiu

Kassovitz es domesticaria amb la posterior *Les rivières pourpres* (estrenada a l'estat amb el nom *Los ríos de color púrpura*), un *thriller* d'investigació en la línia de *Seven*. Adaptació d'una novel·la aliena, conservava alguns tocs de tensió social en la trama, tot i emprar unes formes narratives bastant convencionals. El seu èxit va facilitar que el realitzador debutés a Hollywood amb *Gothika*. *L'enfant terrible* es va domesticar, però ha continuat llançant més d'un dard a figures públiques com Nicolas Sarkozy. ◀

+ info

— Mathieu Kassovitz, *La Haine* (Avalon, 1995) DVD / Blu-ray
— Mathieu Kassovitz, *Assassin(s)* (Avalon, 1997) DVD

ORGÀNICA **XV FIRA NATURA**
medi ambient i qualitat de vida
Lleida, del 8 al 10 de març de 2013 **MÉS INFORMACIÓ:**
www.firanatura.org

Presentant aquesta publicitat a guixeta gaudiràs d'un 2x1

POCA BROMA.

On són les CUP?

On són les CUP? La pregunta, amics meus, no és trivial. Primerament, vam haver de fregar-nos els ulls davant l'espectacle insòlit de veure'n "uns dels nostres" (que diria Scorsese) aconseguint escons al Parlament. Allò ja va ser colpidor. Però encara ho va ser més contemplar aquella gent amb samarretes de coloraines i eslògans eco-progre-indepe-feministes parlant a la venerable tribuna dels pares de la pàtria. Tot plegat va despertar grans expectatives en nosaltres: havia arribat, per fi, la primavera àrab al Parlament? Era el començament de la revolució? Doncs no. Després dels primers moments d'emoció (per uns) i d'estupor (per

altres), els xicots de la CUP han desaparegut del mapa. Ningú no en parla, les samarretes ja formen part del *folklore* parlamentari (hi ha rumors que es poden adquirir al bar de l'hemicicle a preus raonables) i les males llingües fins i tot parlen que els nostres nois han sucumbit als encants dels decrets-lléis, les subsecretaries, els uixers i (oh, terror) els vestits jaqueta amb corbata de fantasia. Serà possible? Hauran estat abduïts, els nostres xicots? O continuaran resistint, amb la samarreta impassible, als cants de sirena de la *democràcia* parlamentària, també anomenada (en certs àmbits subversius)... Sistema? **LUIS CALDEIRO**

Els 135 principals

Aquests dies, s'està parlant molt de regeneració democràtica, com si fos una cua de dragó. Però hi trobo a faltar un sentit estètic, en aquesta reforma. La nomenclatura acceptada per definir els partits i les seves dependències polítiques fan badallar. Expressions com *democratacristià*, *conservador* o *socialdemòcrata*, d'esquerres o de dretes, fan un tuf de naftalina de mantes massa usades. Proposo una veritable regeneració estètica -començant per com es descriuen els partits- i engrescar la població a fer ús d'un nou llenguatge que revitalitzi la política.

Prenem l'exemple de la música, que fa anys que ha entès que, per vendre, la implantació d'una etiqueta atractiva és bàsica per al seu èxit. No direm rock, jazz o electrònica; direm *post hardcore*, *hard bop* o *intelligent dance music*. I així amb qual-sevol estil. És essencial que l'etiqueta sigui en anglès. Així, no direm que un partit és conservador i catalanista, sinó que direm que fan *post-thatcherian folk*. L'equivalent cap a l'esquerra seria *neo prog folk*. D'altres que van un pèl perduts en el seu socialisme, encaixarien de meravella en el *prog noise improvisation*. A prop, trobaríem una mica d'*easy listening funk*, amb instruments reciclats a partir de llandes de BMW i, ja al cantó fosc, tindriem els de la gavina, que es negarien a fer servir una etiqueta estrangera, però tocarien un estil similar al d'una orquestra tronada de festa major, amb toros i molta *manzanilla*. Més enllà, hi hauria els que practiquen el *hooligan monotonic minimalism* (pels arguments que gasten) i, per acabar, l'última incorporació a la llista dels 135 principals, els antisistema esquerranosos, que executarien un estil embrollat i complicat -hereus d'en Bela Bartok- i que defiríem com a *post folk avant-garde ska*.

És una idea. Per alguna banda hem de començar.

GUILLEM PEREGRÍ

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

ARBRE GENEALÒGIC

Vine, Twitter i porno

Ho diem sempre: Internet és pel porno. Ho ha tornat a demostrar Vine, el servei per piular vídeos de curta durada des d'un iPhone. Va ser llançar-lo i omplir-se de vídeos porno. Apple, moralista com sempre, es va plantejar expulsar-los de la seva botiga. Finalment, ho han fet per a majors de disset anys.

SOFG

Spam

Segur que alguna vegada, en obrir el teu correu, te l'has trobat ple de *spam*, paraula que prové d'un tipus de carn enllaunada que es va fer molt popular entre la població britànica i soviètica durant la segona guerra mundial. Avui dia, encara es pot trobar als supermercats d'alguns països. S'utilitza per referir-se al correu *escombraries* gràcies a un *sketch* del grup britànic Monty Python, on una parella intentava demanar menjar en una cafeteria i es trobava que tots els plats del menú contenien spam.

Pots veure el vídeo que va originar el terme aquí: ves.cat/ab26

TUIT ROSA

Elena Valenciano ha tancat el seu compte de Twitter. La veritat, mai no ha estat una gran *community manager*; va arribar a anunciar (i complir) que guardaria silenci fins que un compte *fake* deixés de vacil·lar-li. Li va costar més d'una setmana de silenci i que @Cifuentes (delegada del govern a Madrid, una altra *tuitstar* lumbreras) llancés l'hilarant HT #stop-trolls; encara no sabem si per ajudar-la o per riure's d'ella. L'ocurrència d'aquesta setmana és que marxa de Twitter perquè algú ha insultat els seus fills en aquesta xarxa social, encara que ningú no ha vist aquests insults. Diu que Twitter "ha perdut serietat i ja no és el que era". Com si alguna vegada hagués estat una altra cosa. És el típic argument *indie* de "la maqueta molaba més". Suposem que, si algun dia algú insulta els seus fills pel carrer, no tornarà a sortir de casa. El seu comportament té un nom a la xarxa: *attention whore*. La seva acció demostra un desconeixement profund del funcionament de les xarxes socials i és sinònim de l'esclètxa digital que sofreix la classe política, incapaç de diferenciar entre l'eina, el mitjà i el missatge quan parlen d'Internet.

APPS ANDROID

Volem parlar-vos d'algunes aplicacions mòbils molt útils pel 99% de la gent que, segurament, no passarien pel MWC de Barcelona.

SPOTBROS

Un client de missatgeria instantània que encripta fortament els missatges perquè puguis comunicar-te amb seguretat. També incorpora la funció *Shout/Cridar* que permet enviar missatges a totes les persones que t'envolten, encara que no les coneguis, cosa molt útil durant les concentracions i les manifestacions (també ho pots usar per lliigar). Els seus creadors es van inspirar en l'ús dels mòbils durant el 15-M per dissenyar l'aplicació.

BAMBUSER

Encara que existeixen altres aplicacions com *ustream* o *livestream* que converteixen el teu mòbil en un emissor de vídeo de manera que altres persones el puguin veure per Internet en temps real, Bambuser és una de les aplicacions més utilitzades per activistes per fer *stream*.

'I'M GETTING ARREST'

Una aplicació que et permet introduir els números de telèfon d'amistats, familiars, advocats i enviar-los un missatge de manera instantània si t'arresten. Es va desenvolupar durant les mobilitzacions d'Occupy Wall Street i està pensat per a detencions massives i actes de desobediència civil.

LA FORÇA OBSCURA

Movistar utilitza perfils falsos per crear TT i desprestigiar la vaga

Movistar -empresa que sempre és candidata a *pitjor empresa de l'any*- ha tornat a superar-se. En una demostració de joc brut, ha utilitzat perfils falsos de twitter per crear i publicar el HT #PalabrasNeciasMovistarSorda i desprestigiar Marcos Armenteros, un exempleat de Telefónica acomiadat per la companyia mentre estava de baixa mèdica.

Per elaborar aquest engany, han utilitzat aplicacions específiques que creen perfils falsos, utilitzant fotos de Google de models, d'estoc, d'agències, etc. Alguns internautes fins i tot han identificat algun dels models que apareixen a les fotos. La notícia l'ha desvetllat @Informatica_CGT.

DARTH VADER

Riot: sistema de vigilància predictiva a la xarxa

Fa poques setmanes, *The Guardian* va destapar el RIOT, un sistema de vigilància per rastrejar i preveure el comportament de les persones a la xarxa. RIOT (Raytheon Information Overlay Technology) analitza dades de les xarxes socials més populars com Facebook, Twitter i Foursquare de manera massiva, potser com no s'havia fet mai durant l'era d'Internet.

RIOT és de Raytheon, una empresa molt important en temes de defensa i intel·ligència. RIOT analitza milers de milions d'entitats a la xarxa, amb el propòsit de donar suport a les estratègies de seguretat del govern dels Estats Units.

RIOT estableix relacions, connecta punts i arriba a conclusions. Aprofita el coneixement que adquireix de totes aquestes xarxes socials, és a dir, relacions interpersonals, anàlisi textual dels comentaris, posició geogràfica, patrons de navegació a Internet, gustos i disgustos, l'explícit i, segons diuen, l'implícit, a través de tecnologia d'intel·ligència artificial.

Raytheon es val de diverses tècniques de matemàtiques i intel·ligència artificial, com la mineria de dades, el reconeixement de patrons i les xarxes complexes, per establir conclusions i predir comportaments.

Els sistemes de vigilància existeixen des del naixement de les comunicacions massives. Echelon, Onyx i NarusInsight, són predecessors del RIOT a Internet. RIOT té la funció de preveure el que farà tothom de manera automàtica i en temps real. Fa por i no és ciència ficció.

+info:
Article a *The Guardian*: ves.cat/dyBG
Electronic Frontier Foundation: www.eff.org

Teixint barris cooperatius

Experiències i perspectives d'alternatives al capitalisme i xarxes de cooperació social

BARCELONA

Ateneu Popular 9Barris. C. Portlligat s/n

Jornades coorganitzades per l'Ateneu Popular 9 Barris i la Càtedra UNESCO en Desenvolupament Humà Sostenible de la Universitat de Girona, amb la col·laboració de La Ciutat Invisible. Els objectius d'aquestes jornades són apropar tot un seguit d'experiències i projectes del món cooperatiu capdavanters al nostre país i explorar quines són les perspectives de l'àmbit de l'economia social en aquest context de crisi sistèmica.

El cooperativisme, una pràctica amb passat, present i futur. DC 6/03 19:30h. Jordi Cambra; director del Màster en Desenvolupament Humà Sostenible Local i Alternatives a la Globalització Neoliberal. Marc Dalmau; La Ciutat Invisible SCCL, coautor de *Les cooperatives obreres de Sants*. Jordi Garcia; L'Apòstrof SCCL, autor de *Adéu, capitalisme. 15M 2031*. Jordi Ribas; coordinador del Balanç Social de la XES. **El sistema de finances ètiques i solidàries. DC 13/03** 19:30h. Raimon Gassiot; coordinador adjunt de Coop57 i membre de la junta de FIARE. Jordi Via; Arc Cooperativa d'Assegurances. Oriol Tusón; membre fundador de la secció local del Barce-lonès Nord de Coop57. **Producció i xarxes de consum alternatives. DC 20/03.** 19:30h. Sara Guitierrez i Leo Maenner; grup local de Barcelona de la cooperativa de producció i consum d'energia verda Som Energia, Albert Ferré; de la cooperativa de consum agroecològic Germinal, David Rios; de la cooperativa de consum Userda de Nou Barris, Carles de Ahumada; de la cooperativa l'Olivera de producció de vi ecològic. **Trobada de xarxes locals de cooperació social de Barcelona. DC 3/04.** 19:30h. 9Barris cooperatiu i Ateneu Popular 9 Barris (Nou Barris), Ateneu La Flor de Maig (Poble Nou), Can Batlló i Sants Cooperatiu (Sants), Cooperasec (Poble Sec), Ateneu Popular l'Harmonia (Sant Andreu).

Més info: www.teixintbarriscoop.wordpress.com

DC06 /03

BARCELONA

XERRADA LA CRISI DEL SISTEMA POLÍTIIC

19h Pati Llimona. C. Regomir, 3, baixos
Amb la participació de Joan Subirats, catedràtic de ciència política de la UAB.
Organitza: CTD

DJ07 /03

BARCELONA

TAULA RODONA I DEBAT SOBRE DONES I LITERATURA

19h Espai cultural La Llibertària. C. Torrent de l'Olla 72. Amb les autores del poemari *A l'altra banda de la veu i la paraula*

PRESENTACIÓ I PASSI DEL DOCUMENTAL KUCHU

20:15h Cinemes Meliés. C. Villarreal, 102
Secció LGBT Amnistia Internacional

DV08 /03

BARCELONA

ACTIVITATS DE MARÇ DE L'ESPAI CULTURAL LA LLIBERTÀRIA

C. Torrent de l'Olla 72. 11h Tertúlia *Dones i guerra civil espanyola, anècdotes i experiències viscudes*. 13h Vermut amenitzat amb poesia. 18:30h Anem a la mani a la plaça Universitat. 22h a 2h Vine a gaudir i a ballar a l'Ateneu Popular de Vallcarca!

ACTES DE L'ANIVERSARI DE L'ATENEU LLIBERTARI DEL POBLE SEC

19h Espai Obert. C. Violant d'Hongria, 71

FRAGA

CINE-DEBAT: CRIADAS Y SEÑORAS

20h IES Bajo Cinca. Org: CNT de Fraga

GRANOLLERS

CRISI I LLIBERTAT NACIONAL

19h Anònims, menjars i pensars. Amb CUT-BAI, POR, representants del PCC i de la CUP. Organitza: Fundació Pere Ardiaca - Socialisme sense fronteres FSSF

TARRAGONA

MANIFESTACIÓ CONTRA L'OFENSIVA PATRIARCAL I CAPITALISTA, DESOBEDIÈNCIA FEMINISTA

19h Estàtua dels despallats

DS09 /03

BARCELONA

ACTES DE L'ANIVERSARI DE L'ATENEU LLIBERTARI DEL POBLE SEC

19h Espai Obert. C. Violant d'Hongria, 71

GRANOLLERS

PRESENTACIÓ DEL QUADERN: ORGANITZAR EL RECHAZO. VANGUARDIAS CULTURALES Y POLÍTICAS REVOLUCIONARIAS

18h Anònims, menjars i pensars

SANT FELIU DE LLOBREGAT ON ÉS LA MARI?

La Mari, amb el seu *tiraxines*, està dispo-sada a carregar contra tot allò que la pretén fer vulnerable. La Mari i les seves cinc compa-nyes lluiten en equip. Troba-les! 11:30h Pintada de mural i exposició. 12:30h Mos-tra audiovisual de Fora de text. 13h Vermut 13:30h Concert amb La Banda Resakon. Barra a preus populars. Qui no es mou, no sent les cadenes! Org: Assembla Popular de Sant Feliu i Baix Llobregat Combatiu

SANTA PERPÈTUA DE MOGODA

A SANTA PERPÈTUA LLUITEM PEL NOSTRE FUTUR! PRIMERA FESTA MAJOR AUTOGESTIONADA

Tot el dia al parc municipal.
Org: Assembla de Joves

TARRAGONA

XERRADA: COM ENS AFECTA L'AVORTAMENT A NIVELL LEGAL, EMOCIONAL I RELACIONAL?

12h Casal Despertaferro. C. Martí Napo-lità, 7. A càrrec d'Isa Garnika, Secretaria de gènere de la CGT de Catalunya. Sopar i festa del Dia de la Dona Treballadora. 21:30h Taverna Despertaferro

TERRASSA

JORNADES PER L'AUTOGESTIÓ

18h Al local de Terrassa Respon.
C. Societat, 6

MANIFESTACIÓ DE SUPORT AL CASAL POPULAR L'ATZUR

18h Plaça Vella

DG10 /03

BARCELONA

VINT-I-SISENA CALÇOTADA DE SANTS

A partir de les 11h al Casal Jaume Compte.
C. Muntadas, 24.
Més info: cis-jaumecompte.cat

DM12 /03

BARCELONA

SOPA DE PEDRES

18h Biblioteca Les Roquetes.
Via Favència, 288 B

FREQÜÈNCIES LLIBRES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | **Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona** www.contrabanda.org | **Ràdio Línea IV (només web) Barcelona** www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica 96.6FM Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona)** www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa** www.canangladajove.terrassa.net | **Postscriptum Ràdio (només per internet) Terrassa** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com | **Ràdio 90 101.4FM Olot** www.90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org | **Ràdio Malva 105FM València** www.radiomalva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioaktiva.fm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** <http://radiobalamananresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 20:30h. Notícies 1
DIMARTS: 20:30h. Tv Animalista
DIMECRES: 20:30h. Contra-Infos

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de falguera

DISSABTE: 22h. Cineclub 1
DIMECRES: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 7

Fronts de ruixats creuaran Catalunya i el nord el País Valencià durant la matina-da, però la major part del dia serà mig assolellada.

DIVENDRES 8

Es repetirà el panorama del dia anterior. Front de matinalda i hores diürnes mig ennuvolades amb ventades moderades.

DISSABTE 9

Ambient inestable a les comarques de muntanya, però la majoria del dia transcorrerà sense ruixats. Ventades i frescor.

DIUMENGE 10

Força estones de sol durant el matí. Creixement de nuvolades durant la tarda a l'extrem nord. Ruixats a Girona.

DILLUNS 11

Una perturbació profunda ens portarà núvols, ruixats i ventades al Pirineu. Preludi d'una nova entrada d'aire fred.

DIMARTS 12

L'ambient plenament hivernal s'imposarà. Ruixats durant el matí i cota de neu baixant altre cop fins al nivell del mar.

inDirecta

/ ROBERT BONET

«L'exclusió empeny els joves a adoptar la violència per construir la seva identitat»

Àlex Romaguera
@AlexRomaguera

Com definiries la violència que trobem a l'Amèrica Central?

És el tipus de comunicació i d'acció política que ha dominat al llarg de la història. Preferentment exercida pel poder, però també utilitzada com a instrument de canvi social en molts moments. Quan els col·lectius pacífics s'avorten, la violència es consolida com una gran tradició, de la qual les bandes juvenils són la punta de l'iceberg.

En quin moment el jovent s'aixopluga en aquestes bandes?

Durant els anys 70 i 80, les deportacions dels grups provinents de Los Angeles suposen una gran transformació dels col·lectius que ja existien a Hondures, Guatemala o el Salvador. L'exclusió que pateixen, sumada a l'atracció per un model de banda sofisticada, empeny milers de joves a involucrar-s'hi. Un procés imparable de mutació cap a maneres més violentes d'actuar.

Quines pautes segueixen?

Totes les bandes converteixen la violència i el control territorial en la base a partir de la qual construeixen la seva identitat, aprofitant que l'Estat és molt dèbil. La seva lògica, per tant, obeeix a la necessitat de reafirmar-se en contraposició a un enemic extern. Això es veu perfectament en els odís entre Mara Salvatrucha i Barrio 18 a San Salvador.

La violència passa per davant de qualsevol altre aspecte?

Ni la identitat nacional ni el factor econòmic són importants; i això que els podria proporcionar negocis per sortir de la misèria. Amb la violència, aconsegueixen exhibir-se com una autoritat, d'aquí que l'exerceixin contra tothom, no sols contra les bandes rivals.

Quan els col·lectius pacífics s'avorten, la violència es consolida com una gran tradició, de la qual les bandes juvenils són la punta de l'iceberg

En alguns articles, qüestionones els plans de *mano dura* que ha aplicat l'Estat contra Mara Salvatrucha i Barrio 18 durant l'última dècada. No han servit per atenuar la violència?

No, ben al contrari. Van generar un efecte pervers: com que el valor comunicatiu dels grups consisteix a sobrepassar la violència dominant, els plans de *mano dura* van envalentir-los encara més i van provocar una exacerbació dels crims amb mutilacions i altres rituals inclosos. Van competir per veure qui actuava amb més brutalitat.

Ara fa un any dels acords de pau entre les dues bandes. Han servit per reconduir la situació?

El nivell d'homicidis ha baixat dràstica-

ment, gràcies, també, a la flexibilització del sistema carcerari, cosa que ha aplanat el terreny a unes polítiques preventives i de rehabilitació que fa dècades eren impensables per la negativa de l'Estat a dialogar. No obstant això, també hi ha riscos, entre ells, perpetuar les bandes com a poders fàctics o que la societat no acompanyi el diàleg com caldria. Recordem que el Salvador és un país amb ferides que encara sagnen i, per tant, és molt difícil que la població tingui confiança en els seus últims victimaris (les bandes juvenils).

Com a periodista, què n'has extret, de conèixer aquest jovent?

Els han fet el pas de voler parlar amb la resta de la societat perquè els proporcionin la relació social que sempre se'ls ha negat. Una circumstància que ens recorda que, si una societat obvia una de les seves parts, les persones busquen les seves solucions i la violència pot acabar apareixent com a base per construir la identitat. I, tot i les enormes diferències existents, això és vàlid per Mara Salvatrucha i Barrio 18 i també pels grups de Netas o Latin Kings que hi ha a Catalunya. Considero, doncs, que el procés engegat al Salvador serà un aprenentatge per a tothom, també per a la resta de països de la regió on hi ha fenòmens similars. Confio que faci possible la desaparició de les bandes com el clau roent on molts joves s'aferran per tenir una identitat i sentir-se part de la societat. Malgrat les dificultats, l'esperança ha aparegut a l'horitzó. ◀

José Luís Sanz

Periodista d'*El Faro*, expert en bandes juvenils

Fa catorze anys que José Luís Sanz va marxar al Salvador mogut per la situació política i social que s'hi vivia. Allà, la primera feina d'aquest periodista valencià de 39 anys va ser en un diari conservador, si bé poc després va entrar a *Vértice*, una revista d'investigació sorgida a l'escalf dels acords de pau signats al país centreamericà. D'aquesta manera, va conèixer altres companys de professió, amb els quals va fundar *El Faro*, el primer diari digital de l'Amèrica Llatina que posa llum a la violència i altres qüestions "no des de la nota de succés, sinó a partir de l'anàlisi per explicar-les en la seva complexitat. I això -diu Sanz- inclou el crim organitzat, la corrupció, el sistema carcerari, la cultura de la violència i, lligat a aquest fenomen, les bandes juvenils". Des d'*El Faro* i, en particular, mitjançant el bloc del portal *Sala Negra*, José Luís Sanz explica les claus d'aquest drama silenciats que, després d'un llarg diàleg, sembla albirar algunes vies de solució.